

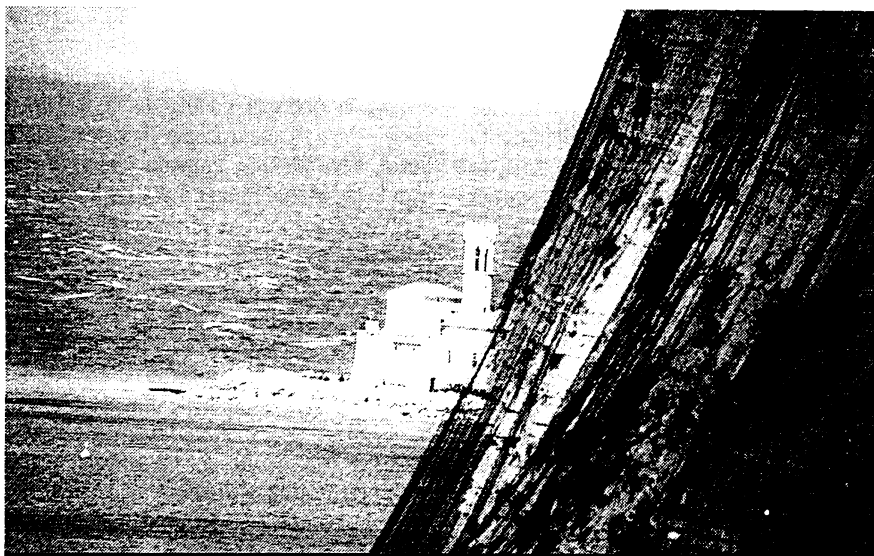

K Banka

**News
Cafe**

Bernardin, Obala 4f
odprt za Vas vse dni v letu
od 8. do 1. ure
tel. 05/ 674 10 04

Nudimo Vam zajtrke preko
celega dne, toaste, odprte
velikane, burgerje, testenine,
solate, hrustljave perutničke,
mehiški program, lasagne,
kalamare, sladoleadne specia-
litete,... pa kaj bi naštevali -
pridite in se prepričajte!
Vabljeni!

Kaj se skriva za klifom? Piran vselej očara, tudi če ga gledaš izza vogala. Foto: I. Zupančič

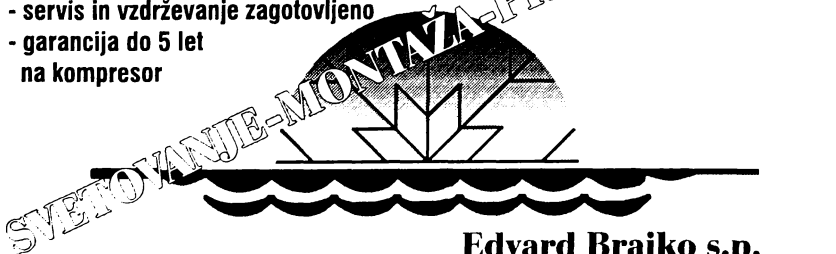
IZ VSEBINE:

- ☞ Naš obraz je predsednica društva invalidov Hilda Vuga;
- ☞ Kamnite mize so se vrstile v Piran
- ☞ Na obisku v Dnevnom centru Školjka
- ☞ Vodni viri v občini Piran
- ☞ Piranski gimnazijci so se letos v ŠKL odlično odrezali

Ob 50. letnici kraljevanja Njenega Veličanstva kraljice Elizabete II. bo **v torek, 17. junija ob 10. uri** v Portorožu gostoval Royal Artillery Band; zvečer ob 21. pa bo orkester imel še koncert v gledališču Tartini Piran.

KLIMA NAPRAVE PANASONIC MITSUBISHI TOSHIBA

- ugodno posredovanje kreditov Banke Koper
- brezplačno svetovanje in ogled prostorov
- servis in vzdrževanje zagotovljeno
- garancija do 5 let na kompresor

**INŠTALACIJE
TRAMONTAL**

**Edvard Brajko s.p.
Lucija**

GSM: 041/628-658

Majski shod starih jadrnic v starodavnem mestu je postal tradicionalna spremljevalna prireditev Internautice.

VSA SRCA SO ENAKA, LE ŽIVLJENJSKE POTI SO RAZLIČNE ...

Na svetu živijo temnolasi in svetlolasi ljudje, pa taki, ki že sivijo in tudi plešasti niso izjeme. Mnogi so suhi in preklasti, mnogi bolj čokati ali pretežki. Precej je veselih in dobrodušnih, pa tudi precej čemernih in prepirljivih. Eni so polni načrtov, drugi živijo tja v en dan. Nekateri pokajo od zdravja, nekateri so bolni; in med bolnimi je mnogo takih, ki nikoli popolnoma ne okrevajo... Če torej upoštevamo telesne značilnosti, se ljudje precej razlikujemo med seboj. Prav zato me že dolgo moti beseda različnost, kadar se govori ali piše o invalidnih osebah. Kajti vsi ljudje smo na pogled v vsakem primeru različni, ne glede na invalidnost ali neinvalidnost! Enači pa nas skupni imenovalec: vsi imamo pravico do življenja in dobrega počutja, vsi imamo svoje velike ali male sanje, bojazni, razočaranja in zadovoljstva; ne glede na skodrane ali ravne lase, na barvo kože, na zdravo ali manj zdravo telo.

Invalidni ljudje torej niso različni od drugih, imajo le posebne potrebe, pa tudi težave, ki so bolj ali manj opazne

in ki jih dostikrat ovirajo pri določenih telesnih dejavnostih in vsakdanjih poteh. Toda tudi to neprijetnost je mogoče omiliti, če je družba dovolj zrela in zna primerno poskrbeti za to, da bi vsi ljudje, invalidni in telesno popolnoma zdravi, lahko nemoteno delali, ustvarjali, hodili po svojih opravkih, skratka - živeli. Kako je z zrelostjo naše širše in ožje družbe? Kdo so ljudje, ki od blizu spremljajo stiske in vsakdanje zadrege invalidnih oseb, jim skušajo pomagati in se na različnih forumih potegujejo za javne ukrepe, ki bi jim olajšali življenje? Po odgovor smo se napotili h gospe **Hildi Vuga**, ki že devet let predseduje Društvu invalidov občine Piran (DIP).

Človek, kakršen je gospa Hilda, spravi sogovornika v zadrego: ne ve, kaj naj jo vpraša o njenem dolgoletnem prostovoljnem delu, saj to že samo po sebi jasno pove, kakšen je njen življenjski nazor. Gospa Hilda pa takoj tudi pove, da ne želi govoriti o sebi, češ da je še cela vrsta ljudi, ki so se in se še nesebično razdajajo v DIP-u. Kljub njeni skromnosti vztrajamo in jo "zaslišujemo" o njeni vlogi v društvu, ob čemer se nam odstirajo tudi druge slike iz življenja invalidnih oseb. Takole nam je povedala.

Hilda Vuga se je včlanila leta 1993, štiri leta po upokojitvi, njegova predsednica pa je že od leta 1994, kar pomeni tretji mandat. Društvo, ki je ob ustanovitvi leta 1984 (zraslo je iz dotedanega športnega društva Invalid Piran, katerega je predstavljala skupina zagnanih članov) stelo približno štirideset članov, jih danes šteje več kot petsto, simpatizerjev društva pa je skoraj stopetdeset. Za aktivno delo v društvu se je odločila iz izključno humanih nagibov, saj gre za prostovoljno, neplačano dejavnost. Poleg nje so v društvu najbolj

aktivni še nekateri člani upravnega odbora (devet jih je) in trije člani nadzornega odbora, člani dveh komisij (za socialna vprašanja, za šport in za rekreacijo) ter animator in mentorji delavnic za ročne spretnosti (vsi poznamo njihove ljubke izdelke: od šopkov cvetja do raznih priložnostnih okrasov, katere člani društva pokupijo v dobrodne namene).

V začetku so se v društvu v glavnem ukvarjali z izletništvom in športnimi srečanji. Danes pa se, poleg raznim načinom druženja, posvečajo tudi socialni in svetovanju pri reševanju raznih problemov. Prav na tem področju bi potrebovali več pomoči od zunaj (za strokovno pravno pomoč jim je to že uspelo), pa tudi med člani društva ni dovolj takih, ki bi znali ali hoteli prevzeti odgovornost za vsaj laično pomoč. Ne gre namreč pozabiti, da so člani pretežno starejši ljudje, le manjše število jih je še zaposlenih, ki jim je lažje priti do informacij. Zelo pogrešajo mlajše, ki bi lahko marsikaj postorili namesto starejših, včasih že malce utrujenih aktivistov. Administracija namreč zaradi novih zakonskih predpisov nenehno narašča (odslej bodo morali celo imeti strokovno usposobljeno osebo za vodenje socialnih programov), računalniki so postali neobhodni sestavni del pisarniške opreme. Poleg tega se morajo, tako gospa Hilda kakor tudi njeni sodelavci, dostikrat zelo truditi za sicer pičle rezultate, ker so birokracija in površnost raznih odlokov prej ovira kot pomoč ljudem s posebnimi potrebami. Dobro jim uspevajo organizirana letovanja, razna druženja, pohodi v naravo, srečanja z drugimi društvi, ogledi znamenitosti in športna tekmovanja... Radi pa bi bili deležni več pomoči pri obiskih težjih invalidov na domu in v bolnišnicah.

Čeprav je občina poskrbela za prilagoditev pločnikov, ki so zdaj primerni tudi za gibanje invalidskih vozičkov, pa cestno-prometni režim ne kaže dovolj razumevanja za invalide. V bližini sedeža društva v Portorožu, na primer, bi potrebovali nekaj parkirnih mest (pogajanja s Hoteli Palace so bila, žal, neuspešna...), kajti mnogi člani se lahko pripeljejo le z avtom, ker pač težko hodijo. Tudi gostinci v piranski občini so letos zatajili: čeprav je bil marec, ki

ni višek sezone, ni bil pripravljen nihče društvu za nekaj ur odstopiti prostora za občini zbor, zato so se morali seliti v hotel Delfin v Izolo.

Tudi denarna sredstva iz občinskega proračuna so, v primerjavi s sredstvi drugih DI, skromna. V veliki meri so torej odvisni od dotacij in skromnega prostovoljnega dela. Ob tej priložnosti je gospa Hilda želela omeniti vsaj nekatere člane, ki so veliko svojega časa in moči posvetili izboljšanju pogojev bivanja in dobrega počutja tistih, ki jih je zdravje bolj ali manj izdalo, kot so: **Jožica Sorta, Vera Močnik, Jolanda Mehle, Veronika Fuks, Manja Mlinar in Valerija Benko**.

Ob tej priložnosti se je predsednica DIP-a želela zahvaliti vsem, ki po svojih najboljših močeh skrbijo za nemoteno delovanje društva. Pa tudi tistim, ki z zvrhano mero razumevanja nudijo svoje storitve po ugodnih cenah ali celo zastonj (kot denimo Hoteli Morje, ki so velikodušno ponudili kopanje v svojih bazenih.)

Gospa Hilda se ne pozabi zahvaliti vsem, ki kakorkoli pomagajo invalidom in njihovemu društvu. Kdo pa se bo zahvalil njej in vsem gospe Hildam ter vodstvom društev invalidov v državi? Kdo se jim bo zahvalil za vzgled, za delovnik, ki z dajanjem nasvetov in informacij traja ves dan (ne glede na dogovorjene uradne ure društva), za neizčrpno potrpežljivost, za velikodušno žrtvovanje lastnega prostega časa, kadar je treba priskočiti na pomoč? Kaj je narobe z družbo, ki čaka, da jo njeni državljani z vidnimi težavami prosijo pomoči, namesto da bi jih sama prva opazila in jim predlagala dogovor o ugodnih rešitvah?

Iz pogovora z gospo Hildo lahko izluščimo resnice, za katere že vemo, a jih ni odveč stalno ponavljati in opozarjati nanje zlasti mlajši rod: da razdajanje dobrote bogati življenje tudi tistemu, ki nudi, ne le tistemu, ki prejema. Da smo za kakovost sožitja in znosnost bivanja odgovorni vsi. Da je v življenju nešteto trenutkov, ko se lahko povsem nepričakovano znajdemo na nasprotni strani brega...

Sonja Požar, Lucija

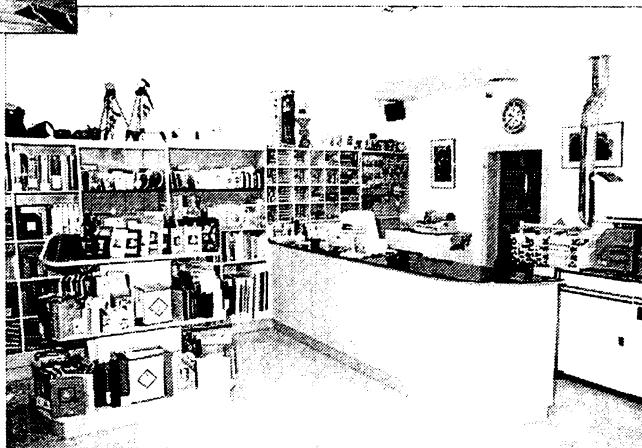
TPC Lucija
Obala 114, 6320 Portoroz

FUJIFILM Canon OLYMPUS PENTAX

-Izdelava fotografij iz vseh klasičnih in digitalnih medijev
-Fotografiranje prireditev, svečanosti in porok

-Prodaja ročnih ur priznanih znamk:

SECTOR **BREIL** **TISSOT** **ZZERO**

SONS ?!

Kaj je?! Glasbena skupina. Kje? V osnovi iz Portoroža, drugače pa na glasbeni sceni Zakaj? Ker jim je glasba všeč, lastne avtorske pesmi pa bi radi predstavili še drugim.

Štiričlansko portoroško glasbeno skupino **SONS**, sta pred dvema letoma in pol ustanovila **Marko Žigon** (bobnar) in **Iztok Gustinčič** (pevec, basist), iz želje po skupnem druženju in uživanju v glasbi.

Ker sta se poznala že prej (iz skupine **Iguano**), sta takoj začela ustvarjati lastno avtorsko glasbo in tekste. Kasneje sta nastopila tudi na festivalu Nove Scene (FENS 2002). Čez čas sta se jima pridružila še **Gregor Vlačič** (klaviaturist) in **Klemen Domjo** (kitarist); z njima igrata že dve leti, skupaj tvorijo sinove glasbe-**SONS**.

V tem obdobju se je skupina že večkrat predstavila na raznih prireditvah, predvsem tistih, namenjenih mladim (npr. študentskih žurij, srečanju "mladih bendov" ob piranskem občinskem prazniku...). Za letošnji koprski občinski praznik (17. maj) so štirje mladi glasbeniki imeli priliko nastopiti kot predskupina na koncertu **Tinkare Kovač**. Za uvodno pesem so na Titovem trgu zaigrali *Look Up!*, ki je hkrati ena izmed "najmočnejših" pesmi v njihovem repertoarju. Nadaljevali so z spevno pop-rock melodijo pesmi *The girl in blue jeans*, nakar so nas zapeljali v bossa-nova

ritem skladbe z naslovom "*Zeleno*", kjer se jim je na trobenti pridružil tudi njihov stari prijatelj **Mitja Surina**, tudi on domačin iz Portoroža. Na vrsti je bila še prva in hkrati tudi edina priredba, *Feel*, Robbie Williams-ova modna in tudi glasbeno zelo dovršena skladba, ki nas je z vseh radijskih postaj spremljala kakšen mesec nazaj. Seveda so s to skladbo SONS poželi tudi največji aplavz še ne velike množice. Sledil je simpatično izveden komad *Ne bom se vdal* (drugi v slovenščini), ki bi se najbolje znašel v progressive-pop stilu. Fantje so nam zaupali, da je to verjetno njihova doslej najboljša predstavitvena pesem, ki bi lahko označevala, kot menijo sami, novi glasbeni stil, že omenjeni progresivni pop.

Zaključili so v stilu

prihajajočega poletja *Summer-Winter Time*, kar naj bi nekako označevalo mejno obdobje med pomladjo in poletjem, oziroma med poletjem z jesenjo in zimo.

V skoraj polurnem programu so SONS od sebe dali najboljše in se predstavili kot mogoča alternativa na trenutni glasbeni industrijski sceni.

Lovro Muženič

Na sliki mladi člani skupine sinov glasbe - SONS: (z leve) Klemen Domjo (18), Izток Gustinčič (21), Marko Žigon (21) in Gregor Vlačič (18).

Nostalgija spomina

Še danes imajo starejši Portorožani Severjeve plombe

Letos mineva 30 let, odkar je v hudi prometni nesreči kot sovoznik umrl dr. Miloš Sever, znani portoroški zobozdravnik. Mnogim se je vtisnil v spomin kot človek, povsem predan svojemu poklicu in pacientom. Čeprav je znal, simpatičen, kot je bil, zajemati življenje z veliko žlico, je do konca ostal neomajen poštenjak. Mnogokrat se je raje odrekel ugodnostim, kot da bi izdal lastno srce in se uklonil nepoštenemu ravnanju.

Zobozdravnik dr. Miloš Sever z najmlajšo hčerjo Nevenko slikan v šestdesetih letih v bližini skladišč soli na Fizinah.

"Nikoli ne bom povsem prebolela očetove smrti. Spomnim se, kako rad me je imel; bila sem njegova mala punčka. Nemalo sorodnikov po očetovi liniji je dočakalo sto let. Prepričana sem, da bi jih tudi oče, če ga ne bi vzela kruta usoda. Oče izhaja iz plemiške rodbine. Gospodična von Bauer - Urška iz znamenite Prešernove pesmi Povodni mož - je babica očetove mame. Vsa rodbina je znana po prijetnem videzu. Veliko očetovih sorodnikov je bilo uglednih politikov," pripoveduje Severjeva najmlajša hči Nevenka.

Dr. Sever je bil rojen 8. decembra 1911 v Ljutomeru. Med vojno in po njej so se mu v srečnem zakonu z ljubljansko modistko **Frančiško - Fanči** (gospa je pred nekaj leti umrla

v lepi starosti 86 let), rodili trije otroci: leta 1942 sin **Miloš**, leta 1948 in 1952 pa hčeri **Tanja** in najmlajša **Nevenka**, ki še danes živi v isti hiši v Portorožu.

Po vojni, ko se je pač na novo gradilo porušeno in izmučeno deželo, so mu kot vrhunskem zobarskemu strokovnjaku ponudili možnost nadaljnjega opravljanja dejavnosti ob morju. Izbral je lahko med Opatijo in Portorožem, izbral je Portorož. Naselil se je v stari avstrijski vili na Fizinah, kjer so živeli že njegovi predniki in kjer je tudi ordiniral. Imeli so tudi vso delovno silo, osebje, ki je bilo, za tiste čase potrebno: dve hišni pomočnici, perici (pralnica je bila v kleti), vrtnarja... *"Sorodniki, sploh pa stric, ki je veliko potoval po svetu, so kultivirali vrt z najmogočnejšimi eksotičnimi drevesi in rastlinami, cveticami, tako, da je vrt spominjal na sam raj... Bilo je vse polno raznih ovijalk, med bujnim drevjem... tako, da smo se otroci igrali Tarzane itd., plezali po drevesih. V vrtu je bilo vselej veliko živali - psov in mačk... Starša sta bila otrokom zelo naklonjena. Nikoli ni zmanjkalo slaščic. Zdaj izpod mojega peresa nastajajo otroške pravljice, inspiriral jih je prav naš tedanji vrt. Za pravljice še iščem založnika. Verjamem, da bodo otroci ob prebiranju navdušeni,"* se spominja njegova hči **Nevenka Gamulin**.

Dr. Sever je bil dejaven na številnih področjih. Najvidnejši je kajpak njegov strokovni prispevek. Bil je med drugim pobudnik in ustanovitelj zobozdravstvenih ambulant na Obali. V srcih ljudi pa je ostal predvsem kot človek neizmerne energije. Pacientom je bil na razpolago 24 ur dnevno. Nenehno je izpopolnjeval svoje znanje, bil je o vsem na tekočem, učbenike je namreč dobival iz Nemčije. Znan je bil kot zobozdravnik, ki zobe zdravi in ne izdira. Še marsikateri starejši Portorožan

ima njegove zalivke!

"Oče je bil pravi idealist. Mama mu je asistiral. Vila je bila izjemno udobna, vedno je bila polna ljudi, pacientov in drugih obiskovalcev. Ni manjkalo znanih Slovencev. Če verjamete ali ne, se je pri očetu za zobarskega tehnika učil - nihče drug kot sam kasnejši slavniti režiser - Anton Marti. Že takrat je bil zelo duhovit. To so bili čudoviti, neponovljivi časi," dodaja Nevenka.

Dr. Severju pa ob popolni predanosti poklicu, kot živahnemu, duhovitemu človeku ni zmanjkalo časa niti za 'življenje'. Bil je vrhunski strelec, telovadec, odličen plesalec, kegljač, šahist. Kot družbeno (in manj politično) angažiran človek in velik ljubitelj športnega in zdravega življenja, je pomagal ustanavljati razna društva (strelsko, jadralsko). Bil je pobudnik zamisli, da se v Portorožu ustanovi kulturni center. Ne po naključju torej, je imel na otvoritvi Avditorija svečan nagovor. Prijateljaval je z velikimi Portorožani: **Františkom Čapom**, **Viktorjem Birso**, **Edom Mihevcem**, **Štularjem st.**, **Dušanom Puhom**... To so bili kralji portoroških kavarn in teras, dajali so dušo mondenemu Portorožu. Danes kar nekam manjka takšnih ljudi...

Andrej Žnidarčič

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi izgubi naše mame, stare mame in tašče **Cvetke Požar** z Belega Križa se zahvaljujemo vsem sosedom in drugim krajanom, ki so jo pospremili na njeni poti k počitku ter ji s cvetjem izročili svoj zadnji pozdrav.

Sin Silvo, hčerki Nevenka in Nada ter snaha Sonja z družinami

Izola - Kristanov trg 2, tel. 05/640-11-10, fax: 05/640-11-11

O B A L A V M A L E M

nepremičnine

www.slifra-nepremicnine-sp.si

immobili

**NAKUP, PRODAJA, ZAMENJAVA HIŠ, STANOVANJ, PARCEL,
IMAMO LICENCO IN 12 LET DELOVNIH IZKUŠENJ
PRI POSLOVANJU Z NEPREMIČNINAMI**

Terme Palace . . . zdravje, lepota in dobro počutje

vsak petek in soboto
nočno kopanje od 20:00 do 24:00
do vključno 21. junija 2003

www.hotel-palace.si

TERME PALACE

Portorož

Zunanja podoba odraža našo notranjost in razkriva odnos do samega sebe. Pomembno je, da poskrbimo za svoje telo, ga negujemo in s tem ohranjamo svoje zdravje. S proizvodi morja bomo naše telo obogatili z minerali, ga osvežili in polepšali.

Lepe ženske roke in nohti so bili od nekdaj občudovani.

Z naravno manikuro Jessica pospešimo rast nohtov, jih krepimo in povrnemo zdravje in lepoto.

V programu za učvrstitev prsi bomo s pravilno nego v našem salonu in na domu pomagali k povečanju obsega prsi in izboljšanju njihovega tonusa.

Tel.: 696 5011, 696 5012

PROGRAM - Z DOTIKOM MORJA DO ZDRAVJA IN LEPOTE

- 1 x masaža multi jet (z morsko vodo)
- 1 x kozmetična blatna obloga (s fangom)
- 1 x whirlpool (s slanico)

Cena: **9.900 SIT + škotski tuš GRATIS**

PROGRAM - NARAVNA MANIKURA JESSICA

Cena: 7.300 -20% = **5.900 SIT**

PROGRAM - TONIFIKACIJA PRSI

- 2 x nega v kozmetičnem salonu
- 6 x nega doma

Cena: **AKCIJSKA CENA = 29.280 SIT**

TONIFIKACIJSKA MASAŽA S SOLJO

Posebna ugodnost:
ob nakupu tonifikacijske masaže
kozmetična blatna obloga **GRATIS**

Cena: **13.100 SIT**

Pobalinstvo ali nestrpnost?!

Portoroška ploščad z še vsemi uastavami 30.4.

Za prvomajske praznike je bilo v Portorožu lepo število tako tujih kot domačih gostov. Lepo vreme, novo urejene zele-nice, pa tudi promenadni koncert niso mogli pričarati nekdanjega prvomajskega praz-ničnega vzdušja. K temu je prav gotovo pri-pomoglo tudi skromno število izobešenih zastav.

Zanimivo pa je bilo dogajanje okoli zastav na osrednji portoroški ploščadi - Trgu preko-morskih brigad, kjer so na predvečer prvega maja visele tri zastave in sicer: na prečnem drogu lepo razgrnjena, dobro razvidna ita-lijanska trobojnica (oziroma zastava italijan-ske narodnosti), poleg pa v brezvetrju, vsem nerazpoznavni, še občinska in zastava slo-venske države. Naslednjega jutra je italijanska zastava izginila, v rahlem vetru sta plapolali le še slovenska in občinska. No, drugega maja zjutraj pa ni bilo več niti slovenske zastave!

Naslednjega dne sta ostali le še dve zastavi.

2. maja je ostala samo še občinska zastava.

Ob takšnem razpletanju dogodkov se človek zamisli in bi - če že ne drugo - pristojnim občinskim službam položil na srce, naj vse zastave obesi na enak način, brez diskrimi-nacije. Predlagamo, naj bodo vse tri zastave obešene, kot je bila italijanska, enako - na prečnem drogu, da bodo lepo vidne tudi v brezvetrju.

(Foto in tekst: Marjan Susman)

Vstop za prijavljene turiste na osrednjo portoroško plažo brezplačen

S sodelovanjem Turističnega združenja Portorož, gospodarskega interesnega zdru-ženja Občine Piran ter piranskega javnega podjetja Okolje piranska občina tudi v letoš-nji poletni turistični sezoni omogoča turi-stom brezplačni vstop na osrednje kopališče v Portorožu. Brezplačni vstop - od 1. junija do 15. septembra - na glavno portoroško plažo, s katero upravlja komunalno pod-jetje Okolje, velja za goste, ki prenočujejo pri sobodajalcih, v penzionih, počitniških domovih in hotelih, ki so brez lastnega kopališča.

Pogoj je, da so gostje prijavljeni, skladno s predpisi in Odlokom o turistični taksi v občini Piran. Vstopnice lahko turistične agen-cije, upravljalci penzionov, počitniških domov in drugih namestitvenih obratov prevzamejo v **Turistično informacijski pisarni v Porto-rožu in Piranu**. Gostje lahko dobijo vstopnice v obeh pisarnah tudi osebno (na voljo so od 20. maja).

Poteza je seveda hvalevredna, prijazna do turistov, pa tudi pravičniška, saj izenačuje položaj hotelskih in gostov pri malih soboda-jalcih, v počitniških domovih in podobnih turi-stičnih objektih.

Kot običajno se pozablja na domačine, katerim je na voljo nakup abonmaja, ki pa vstop omejuje na eno plažo (na tisto, za katero je bila kupljena sezonska vstopnica). Lahko pa se odločijo za zastonjsko kopanje na "divjih" kopališčih, ki so, kakršna pač so.

L.S.Z.

Ustna obravnava zaradi širitve telefonskega omrežja v Portorožu

Upravna enota Piran v četrtek, 5. junija t.l. ob 9. uri z javnim naznanilom razpisuje in vabi na ustno obravnavo, ki bo v prostorih upravne enote (v Luciji, Obala 114a, soba št. 16) zaradi gradnje - razširitve telefonskega kabelskega omrežja, ki napaja objekt na Mirni poti 4 v Portorožu in se nadaljuje ob lokalnih poteh mimo cerkve ter ob peš poteh za naroč-nike na Solinski poti ter na Obali 23.

Sporočilo Društva Obzorje:

»Kaj bi se sekirali in se držali kislih obra-zov! Še nekaj let nam bo podarjenih, samo utrinek smo, ki se ne sme zgubiti v negativnih projekcijah.«

Nov vhod na plažo

Med stavbo Krajevne skupnosti Portorož in nizko grajenim objektom z nizom trgovin v centru Portoroža upravljaec osrednje plaže - komunalno podjetje Okolje Piran - ureja nov vhod na svoje kopališče. S tega mesta so delavci najprej odstranili dotedanjo stezo za vožnjo otroških avtomobilčkov, na novo ure-jenem prostoru pa naj bi - razen vhoda na plažo - nastala (še ena) manjša tržnica.

*** Za brezplačne vstopnice na osrednjo plažo v Portorožu, s katero upravlja Okolje Piran, se lahko obrnete na Turistično infor-macijsko pisarno v Portorožu, Obala 16 (tel.: 674-02-31) ali v Piranu, Tartinijev trg 2 (tel.: 673-02-20).**

Kako voznike usmeriti v garažne hiše?

V občini Piran vedno znova spreminjamo prometni režim, ki se poskuša prilagajati vse večjemu številu vozil, vendar se hkrati srečujemo vedno z novimi prometnimi zagatami. Če je bil pred desetimi leti promet problem le piranskega mestnega jedra, se danes soočajo z njim vsaj poleti tudi Portorož, še bolj pa se s prometnimi zagatami srečujejo tudi v Luciji. V vročem delu leta pa se slabi volji zaradi preobilice vozil ne morejo izogniti niti v Fjesi ali Strunjanu. Zato je občinska strokovna služba pripravila odlok o cestno-prometni ureditvi v občini Piran (občinski svet ga je že obravnaval v prvem branju), ki poskuša upoštevati dinamiko sodobnega prometa.

Izgradnja avtocestnega križa proti obalnim krajem in navezava na evropski cestni sistem bosta zagotovo prispevali k naraščanju prihodov individualnih gostov v naše kraje. Nove ponudbe v turizmu prispevajo, da se je sezona razmahnila skoraj na vse leto z nekaj izrazitimi konicami. To pa zahteva od naše občine na eni strani ureditev sodobne ceste infrastrukture ter zagotovitev zadostnega števila parkirnih mest. Na drugi strani pa celovito prometno politiko, ki bo zajela cestni, morski in letalski promet, od javnega do individualnega prometa, obenem pa upoštevala evropske standarde tudi za pešce in kolesarje. Občina Piran se je odločila še naprej iskati rešitve prometnih težav - predvsem parkiranja - v gradnji garažnih hiš, čeprav že obstoječe napol prazne samevajo. Zato se novi odlok trudi vzpostaviti režim, ki bo voznike prisilil parkirati vanje! S sodobno tehnologijo, stimulatивно parkirninom, ustrezno prometno opremo in učinkovitim nadzorom podprt prometni red, ki bo hkrati prijazen do turistov, bo prav tako skušal preprečiti koncentracijo parkiranja na nekaterih kritičnih točkah.

V centru Portoroža je prometno najbolj obremenjeni del ceste od hotela Marko do križišča s Koprsko vpadnico. Edini način vzdrževanja minimalnega reda mirujočega prometa je dosleden nadzor nad plačevanjem parkir-

nine, sicer bi parkirne prostore zasedli v kraju zaposleni. Zagate na preostalih ulicah pa izvirajo iz preteklosti slabo načrtovane prometne mreže kot so preozke ceste, sistem slepih ulic. Za središče Portoroža novi prometni odlok predlaga uvedbo polurnega brezplačnega parkiranja z omejitvijo parkiranja na največ štiri ure, kar bi omogočilo večjo izmenjavo vozil, za nekatere prometnice v zaledju letovišča pa kot skrajno možnost sistem enosmernega prometa.

Livija Sikur Zorman

* Krajevna skupnost Portorož je o novem občinskem odloku o cestno prometni ureditvi 20. junija pripravila javno razpravo, na kateri so se krajanje imeli možnost seznaniti s predlaganimi novostmi, oblikovali pa so tudi svoje pripombe.

Piransko društvo Univerze za tretje življenjsko obdobje Faros s sedežem v Luciji ima v prostorih KS Lucija 6. junija dopoldan svoj redni občni zbor.

na Prešernovem nabrežju
v Piranu

Tel.: 05/674-71-01,
674-71-02, 674-71-22,
Fax: 05/674-71-00

Restavracija Pavel Piran sodi med redka gostišča, v katera se radi vračajo mnogi gostje. Slovci po izredno dobro pripravljenih darovih morja. Sicer pa vam iz bogate mednarodne kuhinje ponujajo: ribe, rakovice, jastoge, rarege, školjke, škampov cocktail, ribjo rižoto, tartufe, livadski biftek, specialitete na žaru. Odlična odprta in buteljna vina.

Za obisk se priporočajo.

GOLF V SEČOVLJAH ŠE NAPREJ BURI DUHOVE

Koprška območna enota Kmetijsko gozdarske zbornice je 7. maja v Novi vasi pripravila okroglo mizo, na kateri so predstavniki piranskih kmetov še enkrat pojasnili razloge za svoje nasprotovanje spremembam prostorskih sestavin dolgoročnega in srednjeročnega plana občine Piran, ki bi prižgale zeleno luč golf igrišču v Sečovljah. Povabili so tudi predstavnike piranske občine, turističnega gospodarstva in zagovornike sprememb.

Piranska županja **Vojka Štular**, ki se je odzvala vabilu na razpravo, je pojasnila, da je bila javna obravnava uspešna (pripravila jo je decembra lani sečoveljska krajevna skupnost - op.ured.), pa tudi občinski svet je prvo branje odloka sprememb za golf igrišče soglasno sprejel. Predlog odloka so posredovali pristojnim ministrstvom, zdaj pa čakajo na njihova soglasja. Najkasneje aprila naslednje leto naj bi bil novi prostorski akt sprejet. Na novovaški okrogli mizi je bilo slišati tudi očitke, da naj bi piranska občina zavajala javnost, ko je trdila, da poseg predvideva zidavo le na pol hektarja površine. Namembnost pa naj bi spremenili kar petim hektarom kmetijskih zemljišč! Predstojnik občinskega Urada za okolje in prostor, **Boris Kočevlar**, je pojasnil, da so vedno govorili enako: pet hektarov zemljišč je namenjenih cestam, parkiriščem in ostali infrastrukturi, zidani objekti pa bi v resnici zasedli le pol hektara zemljišča. Preostalih dobrih šestdeset hektarov zemlje ostaja kmetijskih!

Pino Klabjan iz istrske podružnice sindikata kmetov Slovenije je opozoril, da že sedaj nimajo dovolj kmetijskih zemljišč: Sečoveljska dolina je samo ena in ko bo izgubljena, škode za kmetijstvo ne bo mogoče popraviti. Na koncu pa je le razočarano ugotovil, da kmetje vedno "potegnejo ta kratko". **Mirella Flego**, predsednica sveta Krajevne skupnosti Sečovlje je priznala, da gre za resen poseg v kraju. Predstavniki sečoveljske KS zastopajo mnenje večine krajanov, ki so ga pridobili tudi preko ankete. Sečovljani menijo, da bo golf igrišče njihovem kraju prineslo razvoj, zato so ga podprli, vendar pod pogojem, da se v Sečovljah uredi tudi cestna infrastruktura, kanalizacija in javna razsvetljava. Po mnenju **Danila Daneua**, direktorja Hotelov Palace in predsednika Golf kluba Portorož, je turizem v občini Piran pred novimi razvojnimi cilji, pri uresničenju katerih naj bi zamujali že za dobrih deset let. Igrišče za golf bo k nam pritegnilo ljudi, ki bodo pripomogli

 k razpoznavnosti Portoroža. Golf bi za občino pomenil razvoj in nova delovna mesta, za turizem pa celovit produkt, ki ni samo hotelska soba. Na vprašanje, zakaj naj bi bilo igrišče prav v Sečoveljski dolini in ne na Krogu, za katerega naj bi se bili ogrevali pred leti, je odgovoril, da za to lokacijo ni bilo nikoli narejenih kakšnih resnih načrtov.

Irena Vrhovnik iz Kmetijsko svetovalne službe pa je prepričana, da kmetijstvo potrebuje (še) večje površine, če želi biti konkurenčno. Voda za namakanje v Sečoveljski dolini, na katero se sklicujejo zagovorniki golf igrišča, naj bi bila preslana in zato neuporabna, česar študija, ki opravičuje izgradnjo igrišča na lokaciji v dolini, ne upošteva! Vrhovnikova zato meni, da je nestrokovna in prirejena željam naročnika. Kmetje pa so razočarani tudi nad ministrom **Francijem Butom**, ki je na osnovi te študije dal soglasje k tovrstni uporabi kmetijskih zemljišč in ker je zadnji trenutek odpovedal svojo udeležbo v Novi vasi.

Razprava se je iztekla v medsebojnem obtoževanju, kdo bi zemljo bolj zastrupil - kmetje ali golfisti. Slabo naj bi se pisalo tudi krtom in deževnikom, ki jim je vstop na golf igrišča prepovedan. Da bi jih - te nebodijih treba - odgnali, je treba uporabiti hude strupe, meni Vrhovnikova. Za gojenje brezhibne travice pa naj bi bile potrebe po vodi do štirikrat večje kot za gojenje paradižnika. **Boris Kočevlar** pa je predstavil izsledke drugačnih analiz, po katerih naj bi bila uporaba pesticidov in herbicidov na golf igriščih mnogo manjša, v zadnjem času pa naj bi sploh posegali po ekološko sprejemljivejših sredstvih.

ALJA TASI

JUNIJA 26. FESTIVAL MELODIJ MORJA IN SONCA

*** petek, 20. junij ob 21. uri** v portoroškem Amfiteatru Avditorija: **Večer mladih**

Na odru se bo predstavilo deset mladih izvajalcev. Strokovna žirija bo nagradila tri najboljše skladbe. Gost večera: Dolcenera.

*** sobota, 21. junij ob 21. uri** Amfiteater Avditorija v Portorožu: **Pop večer**

Za naslov najboljše popevke po izboru strokovne žirije in žirije občinstva se bo potegovalo 20 popevk. Prvo nagrado - nagrado občinstva - bo dobila skladba, ki jo bo izbralo občinstvo v Avditoriju in gledalci preko telefonskega glasovanja. Pop večer bosta neposredno prenašala radio in TV Slovenija. Gost večera: Luca Barbarossa.

Festival bo imel tudi spremljevalni program in sicer:

v četrtek, 19. junija od 19. ure dalje bo na Tartinijevem trgu v Piranu sprejem pri županji s sardelijado in zabavnim programom

v petek in soboto bo na osrednji portoroški plaži in festivalski ladji zabavno druženje za vse sodelujoče s promocijo zgoščenk, petjem v živo, igrami v pesku...

Na dan državnosti - 25. junija ste vabljeni na koncert orkestra in zbora **SNG Maribor**, ki bo **ob 21. uri** na Tartinijevem trgu v Piranu; izvedli bodo najlepše zборе in arije Giuseppeja Verdija. Solist večera: **Janez Lotrič** (brez vstopnine).

Z dnevnega reda 6. redne seje občinskega sveta občine Piran, sklicane v četrtek 29. maja:

Svetniki piranskega občinskega sveta imajo na dnevnem redu predlog zaključnega računa občinskega proračuna za lansko leto ter informacijo Računskega sodišča Republike Slovenije o poslovanju Občine Piran v letu 2001.

Nato je druga obravnava Odloka o ustanovitvi javnega zavoda Obalne galerije Piran.

V prvi obravnavi je Odlok o spremembi - novelaciji zazidalnega načrta Turističnega kompleksa Bernardin. Novelacija tega dokumenta predvideva sledeče posege: ureditev promenade in kolesarske steze skozi ves bernardinski kompleks, razširitev obstoječega parkirišča in povezovalni hodnik s hotelom, pa gradnjo nadstreška nad sedanjim parkiriščem na že obstoječi garaži pod cesto. Največji predvideni poseg predstavlja Apart hotel s skupno 161 enotami in vkopano garažo (206 parkirnih mest). Večji poseg predstavlja še športni center z večnamensko športno dvorano (45x40 m). Predvideni sta še nadzidava kuhinje hotela Histron, zasteklitev terase restavracije, pa rekonstrukcija mansarde vile Nimfe. Predvidena je še razširitev obstoječega parkirišča, ob obali, pod hotelom Emona, pa nov kopalni pomol. Otrokom bo namenjen zabaviščni park doživetij, predvidena pa je tudi ureditev mini golfa. Odlok predvideva še gradnjo novih delov cestnih odsekov, nadomestno gradnjo enega ter dopolnilno gradnjo nekaterih stanovanjskih objektov. Javna razgrnitev dokumenta je bila od 11.10. do 11.11. lani, zainteresirani pa so imeli nanjo vrsto pripomb in predlogov.

Občinski svet po skrajšanem postopku obravnava še Odlok o prenehanju veljavnosti odloka o gospodarjenju s stavbnimi zemljišči, v okviru premoženjskih zadev pa so predvidene: prodaja zemljišč, potrebnih za smotrno izkoriščanje ali zaokrožitev gradbenih parcel, prodaja nepremičnin, menjava zemljišč in izločitev zemljišč iz režima javnega dobra. Na koncu je še običajna točka Vprašanja, pobude in predlogi.

L.S.Z.

• Na dnevnem redu vsake seje občinskega sveta so tudi odgovori na vprašanja. Tako je svetnik Bogdan Lulik (Zveza za Primorsko) spraševal, kdaj bo tudi območje Seče in njene okolice dosegel kabelski signal. Kabelski operater, podjetje Elcatel iz Lucije, je na svetniško vprašanje odgovoril sledeče:

Vsekakor smo zainteresirani razširiti naš kabelski sistem v Luciji tudi na sosedna območja, kamor sodijo Seča, Parecag in Sečovlje. Za razširitev kabelskega sistema smo izdelali projektno dokumentacijo že pred uveljavitvijo novega Zakona o graditvi objektov ter smo tudi že sprožili postopek za pridobivanje soglasij. V kolikor bomo pri pridobivanju ustreznih upravnih dovoljenj uspešni, planiramo, da bomo vsaj v Seči pričeli z izgradnjo takoj po zaključku letošnje poletne turistične sezone (september 2003). Pred možnim začetkom del v Sečovljah pa moramo poleg gradbenega dovoljenja vzpostaviti tudi novo optično vozlišče v Sečovljah (tukaj morata svoje navediti Telekom in Telemach), od koder bomo potem lahko distribuirali signal po novem lokalnem kabelskem omrežju.

Predvidevamo, da bomo kabelske priključke zainteresiranim ponudili proti plačilu stroškov priključnine v višini 99.000,00 SIT (DDV ni vključen). S tem bomo naročniku zagotovili izgradnjo primarnega in sekundarnega omrežja do meje njegove parcele, na kateri stoji objekt. Instalacijska dela do in v objektu (potreben material in samo delo) se bodo obračunala ob priključitvi po

➡ dejanski odmeri).

Stroški mesečnega vzdrževanja bodo enaki stroškom, ki jih plačujejo naročniki. Pogoji za izgradnjo omrežja do posameznega objekta so seveda predhodna dovoljenja (služnostne pogodbe) za potek omrežja preko zemljišč, ki so v lasti tretjih oseb. Vsak zgrajen kabelski priključek bo omogočal, poleg spremljave 45 programov, še spremljavo 15 radijskih programov ter seveda takojšnja možnost priklopa na internet.

Zanimivi so tudi odgovori na vprašanja istega svetnika v zvezi z izgradnjo ceste v obrtno cono Lucija, ki so ga pripravili na Uradu za okolje in prostor občine Piran:

• **Koliko je znašala ponudba za izgradnjo ceste v Obrtno cono Lucija?**

Na osnovi javnega razpisa za izbiro najugodnejšega ponudnika za izgradnjo ceste v Obrtno cono v Luciji-II. faza je najugodnejša ponudba znašala 609.863.408,00 sit.

• **Kolikšen je bil priznan popust na izhodiščno ceno?**

Javni razpis za izbiro najugodnejšega ponudnika za izgradnjo ceste v Obrtno cono v Luciji - II. faza je bil izveden skladno z Zakonom o javnih naročilih, ponudba v višini 609.863.408,00 sit je dokončna.

• **Kolikšna bo končna cena glede na to, da se investicija vleče že dve leti?**

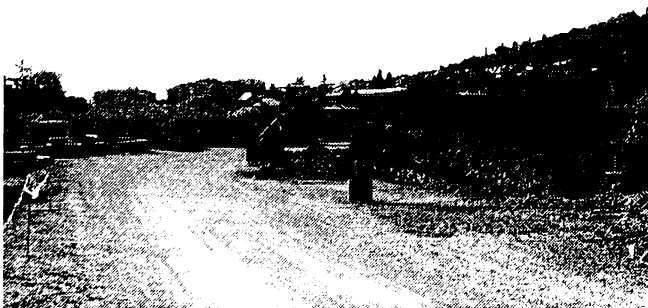
Skladno z razpoložljivimi proračunskimi sredstvi je celotna investicija razdeljena na leta: 2003, 2004 in 2005. V 4. členu pogodbe za izgradnjo ceste v Obrtno cono je definirano: "V kolikor dela ne bodo potekala kontinuirano, se bodo sklepali za posamezne faze aneksi. V primeru, da bo prišlo do prekinitve del zaradi pomanjkanja finančnih sredstev, ki bo daljša od 6-ih koledarskih mesecev, se bodo cene za ta dela usklajevale z indeksi po IGM, GZ Slovenije - ostala nizka gradnja.

Izhodiščne cene za izračun so cene iz ponudbe."

Za leto 2002 je znašal indeks po IGM, GZ Slovenije - ostala nizka gradnja 3,32%.

• **Kdo bo kril morebitno razliko?**

Za dela, ki so zajeta v osnovni pogodbi (313.586.788,00 sit) in bodo predvidoma dokončana letos, je cena fiksna. Za dela, ki so po naši volji odložena v naslednji dve leti - 2004 in 2005 - se cena usklajuje z indeksi po IGM, GZ Slovenije - ostala nizka gradnja.

Cesta v obrtno cono čaka...

Sporočilo Društva Obzorje Piran:

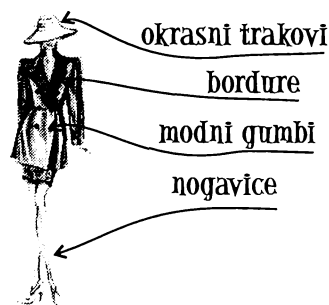
»Vsako jutro, ko se zbudimo, je čudež. Brezhibna mašina mojega telesa začne delovati, sklepi zahrzajo kot mašina parnega stroja.«

Letošnja karavana cvetja - na pot je krenila 16. maja - je bila tokrat dobro obiskana tudi v Portorožu. Nova predsednica portoroškega krajevnega sveta, gospa Dragica Mekiš, je sklenila krajane posebej pozvati, naj pridejo po cvetje, ki ga že tradicionalno vsako leto brezplačno razdeljuje piranska županja, da bi prebivalce vzpodbudila k hortikulturnemu urejanju naših mest in vasi. Na sliki: županja med delitvijo cvetja v središču Portoroža.

Sporočilo Društva Obzorje Piran:

»Ljudje smo velika skrivnost. Če nas kdo hoče na silo odpreti, zazvenimo kot prazna malha smeha.«

»Obleko opazimo, kadar je ženska slabo oblečena. Kadar je oblečena lepo **opazimo žensko.**«

• kemična čistilnica

oblačila, odeje, zavese, pregrinjala...

• šiviljska popravila

krajšanje, ožanje, menjava zadrge...

• vse za šivanje

gumbi, sukanec, elastike, zadrge...

• prodaja nogavic

MURA, Levante, ciocca...

Ne le čistilnica

Liminjanska 78 - Športna dvorana Lucija
tel.: 05 6779-790

OB STOLETNICI SO SE KAMNITE MIZE VRNILE

Lep sončen, čeprav svež dan je bil 16. maja. Sedem zvečer je bilo, ko se je Ribiški trg v Piranu začel polniti in pol ure zatem je prišla mati županja in svojim meščanom delila cvetlice. Ko je nekaj pred poldevelo sonce utočilo v morje, so bile rožice razdeljene in trg se je spraznil.

Le dva dneva pred tem znova postavljene kamnite stojnice so spet samevale. Spomin v kamnu se je zbudil in prešteval države in oblasti, ki so se menjavale, odkar so jih stari Pirančani prvič postavili še za časa presvitlega Franca Jožefa v letu gospodovem 1903. In tako je nanese, da je ta delitev cvetja skromno, a očarljivo obeležila prvih sto let. In prav lahko bi se bilo zgodilo, da kamnitih stojnic ne bi bilo več. Če zanemarimo govorice, še vedno ostaja kak posreden dokaz, da stojnicam ni bila namenjena vrnitev na Ribiški trg.

Prvotni načrt pri obnovi palače Travesini je predvideval po celi dolžini trga stopnico ali dve in povsem poravnano ploščad, na kateri bi bile gostinske mize in stoli, oder za glasbo, veliki zvočniki itd., vse skupaj pa bogato okrašeno s plastičnimi palmami. Eksotični vrt naj bi se temu reklo. In godlo bi se in rajalo od maja do oktobra, do ranih jutranjih ur. Kaj bi se zgodilo s tamkajšnjo Savinškovo skulpturo, pa tudi ni čisto jasno. Sosedom in prebivalcem to ni bilo ravno najbolj všeč, pa jim je bilo takole od daleč, po ovinkih, med vrsticami povedano (vsaj razumeli so tako), naj se pač odselijo. Kam? (V Philadelfijo, recimo).

Med obnovo palače so iz prostorov stare ribarnice odmontirali dragoceno zidno fontano in jo varno uskladiščili na gradbišču. Odmontirane stojnice pa so odpeljali v Sežano (čeprav je bilo na gradbišču prostora dovolj, da bi stojnice počakale, kakršen je bil tudi predlog Medobčinskega zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine s konca leta

2001). Zavod je tudi zahteval pazljivo demontažo in varno hranjenje stojnic, a ni bilo tako. Verjetno je bilo nekaj nosilcev dotrajanih in jih je bilo treba narediti nove. Čudi pa, da je to trajalo osem mesecev in da je občina plačala polovico montaže in izdelave novih podstavkov.

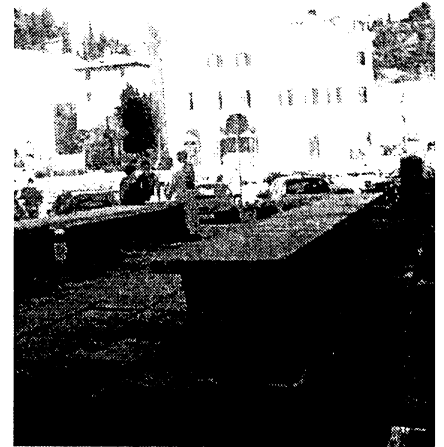
Lahko rečemo, da piranske davkoplačevalce boli žep, a tega so že nekako navajeni. Stojnice pa so bile hitro postavljene, v manj kot tednu dni. Brez šlamparije pa seveda ni šlo: prvotno so bile kamnite plošče povezane z nosilci z železnimi čepi, sedaj so kar od zgoraj enostavno prevrtali plošče, vložili jeklene vijake in nastale odprtine malomarno zakitali. Kjer jim je pri tlakovanju zmanjkalo originalnega kamna, so ga nadomestili s tistim grdim, nepiranskim kamnom (verjetno ostanki tlakovanja Tomšičeve ulice).

Človek ne jezi se je igra, ki potrebuje kocko. In če se kocka ustavi na petici, se pokaže isti vzorec, kot so zavrtane luknje v tlak pod notranjim robom stojnic. Te luknje so služile odtekanju vode, kar je delovalo - dokler je bil spodaj pesek in kamenje. Sedaj, ko je nepropusten beton služijo bolj zato, da ne bi kakšen nočni sprehajalec po Ribiškem trgu prepeval: kje so tiste luknje, k' so včasih bile. Stojnice so sedaj za tretjino metra pomaknjene navznoter, kar je sicer smiselno, le prebivalci mesta, ki so od vsega dogajanja že malce paranoični, razmišljajo o morebitnem skritem namenu tega premika.

Ko takole brskam po zajetnem šopu papirjev v zvezi z Ribiškim trgom in sosednjo

palačo, bi lahko napisal še marsikaj zanimivega o spregi kapitala in oblasti. Pa bodi dovolj. Konec dober, vse dobro. Prepričan pa sem, da brez vztrajnosti meščanov in pomoči medijev, stojnice danes ne bi spet stale na Ribiškem trgu. Zdaj pa kamnite stojnice stojijo in čakajo. Se bo že kaj našlo zanje, nova ali tudi stara vsebina ali dejavnost. Sem pa tja jih opere dež in se potem sončijo in čakajo. Prav nič se jim ne mudi.

Iztok Pečar

VOZOVNICE IN KRIŽARJENJA

Vse na enem mestu !

Pri nas lahko rezervirate najugodnejše letalske, trajektne in železniške vozovnice.

Kot ekskluzivni zastopnik vam ponujamo zelo popularna križarjenja in hotele po vsem svetu.

Pokličite: (05) 67 10 777

CRUISE & FERRY CENTER g.i.z. - LIMINJANSKA 94B, LUCIJA
(nasproti TUŠ-a)

Enostaven dovoz in lasten parkirni prostor za stranke.

Pričakujemo vas od 8.00 - 18.00 ure.

www.cruise-ferry-center.com

Pomlad v Gassparjevi galeriji

25. april: odprtje razstave fotografij Slobodana Simića Simeta Pirančani

3. maj: predstavitev pesniške zbirke Igorja Bizjana Celibat in zločin

9. maj: odprtje razstave obnovljenih predmetov restavratorskega krožka iz Pirana in Izole

Pirančani so se - vsaj kar zadeva področje kulturnega dogajanja - preselili v galerijo Gaspar. To je tista stavba sredi mesta, v katero so Pirančani že davno od tega dolga leta hodili v kino, dokler ni pogorel. Sedaj zrejo skozi steklo v velik odprt prostor, v katerem ponavadi visijo slike, včasih pa je polna ljudi. Zadnje čase se v njej zbirajo kar Pirančani iz sosednjih ulic, ne samo običajni redni obiskovalci kulturnih prireditev. Gledat hodijo sebe ali pa obraze, ki jih srečujejo na ulici. Na smeh jim gre, kajti ob fotografijah prebirajo, kar je prišlo na misel **Slobodanu Simiću Simetu**, ko je opremil galerijo.

Sime je na odprtju razstave povedal, da je predstavil bistvo Pirana - to niso hiše in spomeniki, ampak Pirančani. Vsak, ki ga je fotografiral, mu je povedal toliko zanimivega. Sedaj Sime ve: za Piran niso bile najhujše vojne in menjave držav, ampak menjava prebivalstva. To bi bila lahko snov za pisatelje, za toliko nenavadnih zgodb! Eno je ob odprtju razstave povedala **Norma Doljak**, tako za vzorec.

Potem so zapeli fantje iz Groznjana, stare pesmi, ki jih je marsikateri Pirančan slišal od svojih babic, non in bak. Iz ure v uro je bilo v galeriji več ljudi, fotografije in vino so razvezali jezike, nekaj obiskovalcev je tudi zaplesalo. Tistim, ki je postalo v galeriji prebučno in prevroče, so se ustavili še na ulici in naprej kramljali. Piran je zaživel. Ne za turiste, ampak zase.

Pirančani na slikah in živi Pirančani so 3. maja doživeli **pesniški večer**. Kaj pesniški, kar poetični. Kaj večer, kar noč. Glavni junak

večera je bil **Igor Bizjan** (tudi Portorožanov redni sodelavec - op.uredništva), čeprav se je kar naprej umikal v ozadje. Njegova knjižica pesmi **CELIBAT IN ZLOČIN**, izdala jo je društvo Obzorje iz Pirana v letu 2003, je razprodana. Prebiraš drobne pesmi, izmikajo se razumu, zdrzneš se ob tistih, ki se zaškrbijo ob srečanju s tvojo bolečino ali srečo. In tako begav je ves večer. **Zora Mužinić** hoče speljati večer, kot se spodobi, čeprav ni imela prej nobenih vaj. Zaigrata mlada glasbenika,

kitarist **Marko Žigon** in pianist **Gregor Vlačič**, potem nastopi oče **Gianni Kolarić** s sinovoma - zaigrajo in zapojejo nekaj nostalgичnih pesmi. **Zora** in **Sonka Hočevar** prebereta nekaj Igorjevih pesmi. Hitro, prehitro, kot bi rekle - niste dobro slišali? Me smo jih že doma prebrale. Dajte jih še vi. Igor prebere kratek esej o Piranu, njegovih prebivalcih in gostih. In potem sledi družabni del, ogledova-

nje slik, pogovor s pesnikom, z mladimi glasbeniki, očkom **Giannijem...**

Še ena skupina Pirančanov pride v galerijo 9. maja - člani **restavratorskega krožka**. Ti postavijo na ogled pohištvo, ki so ga obnavljali v prostorih starega piranskega vrtca. Pohištvo s podstrešja, iz smetnjakov in kleti. Sedaj je kot novo, čeprav se zdi, da sodi v muzej. Ampak ne, krasilo bo domove. V restavratorskem krožku se obnavljajo tudi duše. Na otvoritvi je galerija spet polna ljudi. Portoroški pevski zbor zapoje. Na mizah je pecivo, kozarci lepo zacingljajo, ko trčiš. Ampak pecelj kozarca moraš prijeti čim nižje. Tisti trk je pomembnejši kot pitje. Pijača se zgubi v tvojemu telesu, zvenenje trka pa zaplava med ljudmi.

Galerija postaja piranski ljudski dom.

Vsebine se prepletajo, vsaka posamična privabi svoj krog ljudi: razstavljenе slike, glasba, družba, pijača, umetniki... Ob prireditvi je hrupno kot v čebelnjaku. Tisti, ki pridejo iz Ljubljane, se zavejo, da je tu mediteran. Tam na celini so podobni večeri veliko bolj umirjeni, obiskovalci se med seboj poznajo z drugih prireditev, v življenju se skoraj ne srečajo. Morda bi kazalo tudi piranske dogodke malo umiriti. Vljudno je prisluhniti govorcem, recitatorjem, pevcem, glasbenikom... Naj bo kulturni del bolj umirjen. Naj se pogostitev začne, ko si nastopajoči oddahnejo in se pridružijo obiskovalcem. Tako bo za vse lepše.

Galerist, trgovec z nepremičninami in občinski svetnik, **Gašpar Gašpar Mišič**, pa si zadovoljno gladi brado.

Nada Kozina

Od višine se zvrti (tudi muc)

Ko sem se nedavno, lepega pomladnega jutra vračala s svojega običajnega sprehoda na Fornace, sem na pročelju sosednje hiše, kjer sem doma, na polici nad oknom drugega nadstropja opazila, da nekaj čepi. Nisem dobro razločila, ali je golob ali kaj drugega. Ko sem se približala, sem ugotovila, da je to muca. Poklicala sem stanovalce, na čigar oknu je obcepela prestrašena živalca. Kdo ve, kako je pristala na nadokenski polici, potem pa si sama ni upala z nje. Takoj se je začela neobičajna reševalna akcija: sosedja je z okna v tretjem nadstropju nebogljeno mače z metlo porinila v podstavljeno škatlo, ki jo je pridržal drugi sosed, stoječ na polici spodnjega okna (glej fotografijo).

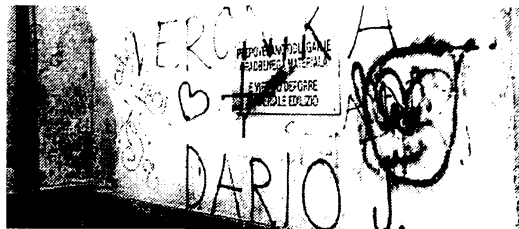
Sama pa sem akcijo "reševanje muc" za zgodovino ovekovečila na fotografiji. (Foto in tekst: **Dragica Lapanja Kekić**).

Piranski grafiti

Lepota je nekaj, kar je najbolj vredno imeti, lepota vse opravičuje in dela čudeže. Umetniku je potrebna bolj kot karkoli drugega. Doživljati in ustvarjati lepoto pomeni živeti.

August Rodin

Grafiti so stara oblika likovnega upodabljanja, še iz kamene dobe. Slikali so ljudje, ki so živeli še v jamah. Niso krasili sten, - naslikano je bilo zanje resnično in je imelo magično moč.

Današnji grafiti so povsem nekaj drugega, tako po vsebini kot estetsko. Porisani so zidovi hiš, ustvarjeni so na skrito in na hitro. Risbe ne odražajo umetniške moči, niso sad želje po umetniškem izražanju, niso plod navdih, veselja in življenjske moči. So odraz stanja duha naše družbe. Risbe so zidne packe. Napisi presenečajo, jezijo, zabavajo, žalijo, ponižujejo lastnike hiš, sosede in mimo-idoče. Odražajo stisko, odsevajo nemoč, izdajajo objestnost.

So krik v gluho temo, brca v vrata, kletev, šklepetanje z zobmi, zadržane solze. Nezadovoljstvo z življenjem, z družbo.

Današnji grafit je neprijetno ogledalo družbe.

Družba se odziva na grafito različno. Čistilci in lastniki hiš so jezni, saj čiščenje in barva-

nje stane. Vzgojitelji skušajo mlade razumeti, a iščejo vzroke v vejah namesto med koreninami. Mislijo, da mladi pač morajo imeti priložnost pisanja po zidu in določijo mesta za grafito v okolici šol, na zidarskih ograjah, na betonskih zidovih ob cesti... Likovni pouk se iz učilnice preseli na ulico. Poiskusi otrok, razstavljeni na ogled in za zgled, "krasijo" okolico.

Predstavljajte si nežno otroško dušo, obdano z grafiti. Kako vplivajo nanjo, na njegov estetski čut, na spoštovanje etike?

Po naravi stremi človek navzgor - po lepšem in boljšem. Preseči hoče ustvarjene umetnine. Kako lahko spodbujajo umetniško rast grafiti, mimo katerih hodijo mladi dan za dnem in so torej zanje najbližja "umetnost"? V galeriji, če zaidejo vanjo, se srečajo s sodobno umetnostjo, ki je običajno abstrak-

tna, razumljiva zgolj umetniku in peščici okoli njega. Klasična umetnost je v oddaljenih muzejih, nedosegljiva. Je pa tudi v knjigah in te so dosegljive v javnih knjižnicah. Čakajo.

Grafit izdaja napake naše družbe. Že stari Grki so spoznali, da je vzgoja mladih sestavljena iz treh bistvenih sestavin: etike, umetnosti in znanosti. Vse tri so ključne za oblikovanje celovite osebnosti - ena razvija duha, druga dušo in tretja razum. Grafiti dokazujejo, da v današnji vzgoji manjkata etika in umetnost, področje znanosti pa je z razumevanja zdrsnilo na vedenje. Pojem lepote in njegova druga stran - pojem dobrote - sta starim še poznana, a mladim jih posredujemo preveč mimogrede, da bi ju mladi sprejeli kot dva življenjska imperativa. Umetnost je v senci grafitov, etika je v senci predpisov.

Nada Kozina

Bivanje v Dnevnom centru Školjka

V Portorožanu smo že omenili, da je v Piranu svoja vrata odprl Dnevni center za starejše z imenom Školjka, kar je zagotovo veliko pridobitev za mesto in njegove prebivalce. Školjka deluje pod okriljem Centra za socialno delo Piran v obnovljenih prostorih zdravstvenega doma, ki so funkcionalni, svetli in opremljeni z veliko mero okusa. Piranski Dnevni center daje tako vtis prijetnega bivalnega okolja. Tople pastelne barve, velika okna polna svetlobe delujejo na obiskovalce pomirjujoče.

Delovni dan se v Školjki začne že zgodaj, ob sedmih zjutraj in se zaključi popoldan ob 17. uri, ko zapre svoja vrata. Vsak obiskovalec centra se, glede na svoje želje in potrebe, sam odloči za število ur, ki jih bo prebil v njemu. Lahko se odloči tudi za dnevne obroke hrane, ki jih pripeljejo iz bližnjega vrtca Mornarček. Svojci in piranski Center za socialno delo pa skrbijo tudi za prevažanje uporabnikov v Školjko in domov. Trenutno, še ob začetku delovanja - svoja vrata je Dnevni center v Piranu odprl letos februarja - ga dnevno redno obiskuje osem uporabnikov, ki - vsak posebej - potrebujejo stalno varstvo, veliko pozornosti, skrbi in nege. Za obiskovalce Školjke skrbijo za delo s starejšimi ljudmi usposobljeni delavci - **Julija, Polona in Stevo** -, nekajkrat tedensko pa pomaga še pet prostovoljcev. Poleg stalnega varstva, kar je najpomembnejša naloga, Dnevni center nudi

uporabnikom še različne dejavnosti, predvsem pa družabnost. Vsi, ki z njimi delajo, se trudijo, da bi jim pomagali čim dlje ohraniti samostojnost in pokretnost. Delovanje Školjke temelji na dobrih medčloveških odnosih: razumevanju in spoštovanju drug drugega. To pa je tisto, kar premalokrat najdemo v običajnem domu upokojencev z množico stanovalcev.

Dnevni center, kakršen je piranska Školjka, nudi družinam s starejšim članom možnost, da se nekaj ur dnevno razbremenijo. Hkrati pa lahko starejši ostanejo v domačem okolju, kjer se gotovo najbolje počutijo. Kot je zapisal dr. medicine **Vincenc Logar**: *Zaželeno je, da so bolniki in starejši ljudje čim več časa v domačem okolju, saj se ob premestitvi v kakršnokoli ustanovo njihovo stanje kmalu poslabša.*

Vsakodnevne obiskovalke Školjke s svojima negovalkama.

Darinka Šušteršič

Dogodek za Piran: Razstava restavriranih starin

Na otvoritvi razstave obnovljenih starin restavratorskega krožka, ki je bila pod večer 9. maja v Galeriji Gasspar, je bilo večkrat rečeno, da so člani študijskega krožka posebni ljudje. Prav je, da se dogodka spomnimo še enkrat in da podrobneje pojasnimo, v čemu je posebnost teh ljudi, ki so obnovljali stare kose pohištva. Študijski krožki so izbrali naslov "Ohranjanje dediščine", naslednje leto pa bodo poimenovani "Odgovorneje do dediščine". Ne odgovorno, temveč odgovorneje, kar nas pravzaprav bara, kako je z našo odgovornostjo do dediščine.

V prvi letošnji številki Portorožana je **Nada Kozina** zapisala, da so krožkarji "vedočeljni in ljubitelji lepega". "Šmirglarji", pa jih je na oder povabila njihova srčna mentorica, gospa Natalija Planinc, ki že osmo (!) leto neutrudno in požrtvovalno spodbuja sproščena, sodelovalna srečanja ter pristne odnose, da bi sebi, njej podobnim in Piranu (ob nastajajočem "Društvu Mediterraneum" morda lahko celo smelo označimo Obali) dala to, kar zna in zmore.

Piranski krožki so, prepričljivo pokazali, da so udeleženci krožkov vredni nasledniki

in koliko je nase ponosen vsakdo od nas in čemu svoje vrednosti ne postavlja na ogled javnosti in raje pasivno opazuje številna poročila o še številnejših oblikah neodgovornega ravnanja?!

Kombinacija razstave restavriranih starih predmetov s fotografijami Pirančanov Slobodana Simič-a je bila naravnost enkratna. Razstavljeni predmeti so skupaj s slikami kazali ljudi, na katere so lahko njihovi starši in njihovi otroci ponosni. Ker imajo pridne roke, močnega duha, odprto srce in velikansko povezovalno moč! Koga vse je mentorica štu-

Eden mlajših udeležencev študijskega krožka Ohranjanje dediščine »zdravi« svojo leseno omarico.

dediščine, ki so nam jo - vso sijočo, žlahtno in obnovljeno - pokazali na razstavi. Da so posebni v svoji srčnosti, delavnosti in odnosu do preteklosti, na katero ne gledajo z jokavo nostalgijo. Odgovorni so do njene vsakdanje uporabe ter s tem prenašanja njenih sporočil v prihodnost. Seveda bodo prihodnji rodovi sami izbirali, kaj jim bodo stare šatulje, stoli, fotelji, leseni oltarji, šivalni stroji in drugi doslej zapuščeni predmeti sporočali - ampak le, če bodo imeli kaj izbirati! In ker se človek običajno raje ozre za izpostavljenim, čistim in sijočim kot za poškodovanim, prašnim in zanemarjenim, je razstava v galeriji Gasspar dogodek, ki je, ne le predstavil ohranjeno in obnovljeno dediščino, temveč dogodek, ki je zableščal domačine v javnost. Ki je sporočal: "To smo mi!" Ob tem se sprašujem, kdaj

dijskega krožka Nataša (s pravim imenom **Natalija Planinc**, njeno ime si resnično velja zapomniti) pritegnila v krožek in k otvoritvi razstave! Da bi le naša dežela premogla več ljudi, takih Natalij, ki - ali veste to - prisega na živ stik ter se zato elektronske pošte in drugih posrednikov izogiba, ki je "gospa", kot pravi, in ji to vneto potrdimo, ne le zaradi izjemne urejenosti, temveč zlasti in predvsem zaradi gosposkega duha, ki tudi v "šmirglanju" ne vidi manjvrednega dela in je številne ure pripravljena posvetiti drugim, ne le sebi.

Pa še nekdo, četudi iz ozadja, se močno sveti v tem delu. Gospod **Polde Belec**, "zdravnik za les", ki je neutrudne člane krožka učil starih predmetom vračati življenje.

Mag. Nevenka Bogataj,
Andragoški center Slovenije

BIL JE PIRAN... BIL JE PLINSKO OSVETLJEN

Vse je igra Časa.

Staram se.

Staram se skupaj s svetilko in razmišljam o njenem času.

Razmišljam.

O tisti močni roki, ki jo je vlila v kalup in s tem osvetlila ulico in njene oguljene fasade.

Še vedno mi gre misel nazaj v čas.

Nazaj med piranske beznice in gostilne. Tudi pijancem je ta svetilka prizanesla marsikatero buško in prasko.

Obupano sanjam, da bo ta luč osvetlila tudi tisto temo neznanja,

Ko jo nosimo v sebi, vsak po svoje.

Konkretno je bila ta svetilka najdena pri kanti za smeti v obupnem stanju. Rje je bilo (še malček ostaja) za najmanj tisoč udarcev s kladivom (ali kov. Dleta) - tako gre rja najhitreje stran -... po dobrem tolkalskem segreganju sledi igra s čopičem in ferosanom... in...ponovno sežem po kovinski krtači in tako ves torek - dve uri - krtačim, brusim, tolčem, ter si žvižgam: Summertime and the living it's easy... Skratka čaka me še kar nekaj dela: več premazov s ferosanom, barvanje, cinkanje... ampak kot pravi naš g. Polde: Ko rožca bo!!!

Se nekaj besed o krožku.

Z Aljošo sva najmlajša člana in se imava prav odlično z ostalimi starejšimi posamezniki. Prav vsi se zavzemamo za to, da bi se ta dediščina na kakršen koli način pridobila, tudi ohranila in bila v vsej svoji lepoti in neokrnjenem času pokazana tudi ostalim generacijam, ki prihajajo. Osebo nimam dosti starin. Imam pa enkratno priložnost spoznati, kar nekaj zanimivih predmetov, ki jih prinašajo naši člani, ter se tako tudi seznaniti o njihovi uporabi, namenu in izvoru. Imeti v rokah predmet, ki je star več kot dvesto let, je res nekaj posebnega in ne preostane mi nič drugega kot, da se vprašam: Če bi ti predmeti govorili, bi verjetno imeli ogromno zanimivih zgodbic za povedat. No, moja gre počasi koncu.

Se nekaj besed o g. Poldetu...

Ja, ta naš Polde je pa res ta pravi POLDE. Vedno pripravljen vsem ustreči in na duhovit način mu tudi uspeva podati nekaj neprecenljivega znanja in hvala mu za vse, kar me/nas je naučil in pomagal.

Draga Natalija,

Lepo je srečati in spoznati osebo, ki je tako polna elana, dobre volje in še tako kreativna pri krožkih, ki se jih loti. Izbrala si ta opravi krožek in ta prave ljudi - sami pozitivci -. Le tako naprej!

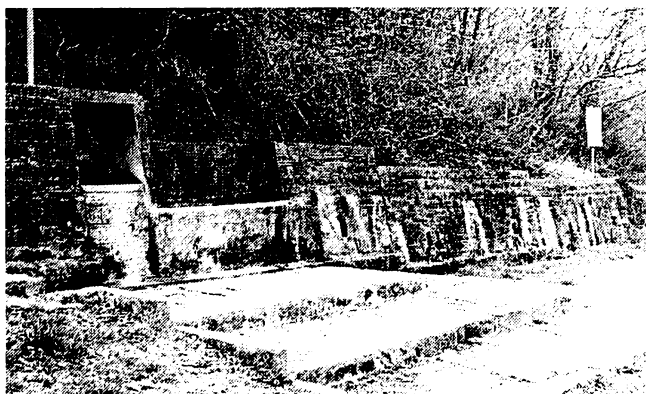
Denis

VODNI VIRI V OBČINI PIRAN

Zagotovo vemo, da je v vodi nastalo prvo življenje. Žal pa se človeštvo še vedno premalo zaveda posledic malomarnega odnosa do okolja, prav zato pa razpolaga z vse manj zdrave pitne vode. Kakšna dragocenost je voda pa vemo tudi prebivalci Slovenske Istre, saj smo mnogokrat občutili pomanjkanje te za življenje neizogibne tekočine.

Tudi župani treh občin ob slovenski obali in seveda na Rižanskem vodovodu se zavedajo pomembnosti oskrbe z vodo, od katere je odvisen tudi gospodarski razvoj tega območja. Po letu 2005 se izteče pogodba med koprskim rižanskim in hrvaškim istrskim vodovodom, ki nam je zagotavljala dodatne količine vode (v poletnih konicah Rižanski vodovod lahko sam zagotovi le 45% potreb po vodi). Zaenkrat pa se država še ni opredelila za nov vodni vir, čeprav se ureja pritok brkinske reke Reke. Mi pa smo se odločili vzeti pot pod noge in poiskati nekaj pomembnejših oziroma bolj znanih vodnih virov v občini Piran. Najbrž nobeden ni dovolj velik, da bi lahko nadomestil vodo iz hrvaških Gradol. Lahko pa bi v večji meri služili prebivalcem, ki živijo v njihovi neposredni bližini. Zagotovo pa bi jih bilo nujno bolje zaščititi pred onesnaženjem, urediti okolico, povsod postaviti table, ki bi ljudi opozarjale, naj varujejo izvir ipd.

Orešje ali Pri Bandelu

Popeljali smo se po cesti Koper - Buje in poiskali prvi izvir z imenom Orešje, ki priteka na dan tik ob cesti, na nadmorski višini 55 m in sodi v porečje Drnice. Voda tega izvira je po izjavah domačinov primerna za pitje in služi kot vaški vodovod (imajo črpališče). Zgrajen je rezervoar, napajalno korito. Po podatkih, ki smo jih imeli na voljo, je bil izvir saniran leta 1993, vendar obstaja možnost onesnaženja, saj naj bi bilo v bližini divje odlagališče odpadkov. Izviru, ki je stalen, domačini pravijo Pri Bandelu. Geološka sestava okolice izvira so flišne kame-nine, vegetacija pa je listnat gozd.

Čebelinov bulaž ali V trsju

Naslednji izvir - Čebelinov bulaž - je bilo težje najti, saj leži med njivami pod cesto Koper - Buje (lokacija Orešje - Padna) na nadmorski višini 26 metrov, dostopen je le peš. Enako kot prvi sodi v porečje Drnice. Izvir je stalen, temperatura je v vseh letnih časih enaka (okoli 10° C). Čebelinov bulaž služi lastniku sadovnjakov in obdelovalnih površin, kjer izvira, za namakanje in zalivanje. Na nekaterih kartah je izvir označen z imenom V trsju. Okolica je flišnata, obstaja pa možnost onesnaženja zaradi škropih.

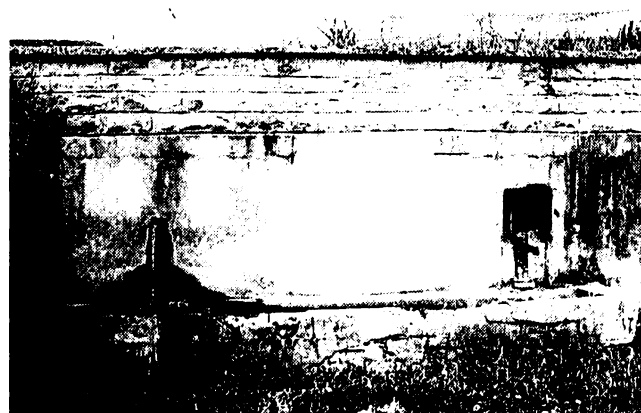
Loka

Zajetje Loka je bilo lahko najti, saj izvira sredi vasi Sveti Peter na nadmorski višini 212 metrov in prav tako sodi v porečje Drnice. Loko so po podatkih, ki so nam bili na voljo, obnovili leta 1950 in služi za oskrbo prebivalstva (premore rezervoar prostornine 100 kubičnih metrov), čeprav je v vasi vodovod.

Ko smo obiskali zajetje v Sv. Petru, smo naleteli na domačina, ki je potrdil, da se vaščani v Loki redno oskrbujejo z vodo, saj je izvir stalen, le ob suši se izdatnost malenkost zniža. Zaradi gnojenja in škropljenja okoliških njiv in sadovnjakov obstaja tudi tu možnost onesnaženja.

Pri Moškoni

VODNI VIRI V OBČINI PIRAN

Tik ob stari cesti Korte-Vinjole, na nadmorski višini 132 metrov, pod vrtnarijo Moškon je stalen izvir, ki nosi ime po lastniku vrtnarije. Lokacija zajetja je Parecag, sodi pa v porečje **Jernejskega potoka**. Okolica je flišnata s sadovnjaki in individualnimi hišami. Zaradi škropljenja višje ležečih sadovnjakov tudi pri tem izviru obstaja nevarnost onesnaženja. Voda iz tega izvira je primerna za kmetijsko uporabo.

Pri gostišču Marička

Po podatkih na katastrskem listu, ki nam je bil na voljo, je izvir v Sečovljah v bližini kanala Sv. Jerneja. Ime na karti pa je Pri gostišču Marina. Mi smo izvir našli **pod sedanjo gostilno Marička** (upamo, da je izvir pravi). Nadmorska višina izvira je 1,5 metra, nahaja pa se ob magistralni cesti Piran-Sečovelje, na nasprotni strani gostišča Marička. Izvir je stalen, vendar je zagotovo onesnažen, na kar nas je opozarjal tudi naš nos, saj je voda zaudarjala. Po trditvah okoliških prebivalcev naj bi bila v zajetje speljana fekalna kanalizacija višje ležečih hiš, zato seveda voda ni primerna za uporabo. Izvir bi bilo nujno sanirati, odpraviti vir onesnaženja, ga ustrezno urediti in zaščititi, saj bi ga potem lahko uporabljali za zalivanje kmetijskih površin.

Pri kostanju

Izvir Pri kostanju priteče na dan v Luciji na nadmorski višini 7 metrov in je po naših ugotovitvah prav za prav izvir potoka Fazan. Nahaja se v neposredni bližini stare ceste Lucija - Seča, v njegovi

neposredni okolici so njive, sadovnjaki, vrtnarija in naselje. Zato je tudi ta izvir podvržen potencialnemu onesnaženju. Voda izvira je primerna za vodooskrbo prebivalstva.

Izvir nad avtokampom

Na ta izvir so nas opozorili krajani, ki stanujejo v njegovi bližini. Izvira nad cesto Lucija - Forma viva, nismo pa uspeli izvedeti, kakšno ime ima. Z vodo se pri tem izviru oskrbujejo domačini, nekateri so namreč še brez vodovoda (tudi takih je še nekaj v naši občini). Bližnji stanovalci se pritožujejo, ker je včasih okoli izvira pravi prometni zamašek, ki ga povzročajo "odjemalci" vode.

Seveda je vodnih izvirov v naši občini še veliko več, mi smo si pač ogledali le nekatere in ugotovili, da bi bili vsi potrebni večje mere skrbi: bolje bi jih bilo treba zaščititi pred potencialnim onesnaženjem, pri nekaterih urediti okolico ali jih celo sanirati (nujno je treba odstraniti vire onesnaževanja izvira v Sečovljah, pod magistralno cesto, nasproti gostišča Marička). Da ne bo skrb za vodo ostala le na deklarativni ravni praznega leporečja o vodi kot viru življenja.

Pripravili:

Kira Zorman in Livija Sikur Zorman

VIRI:

- Kataster vodnih virov v občini Piran
- Publikacija Rižanskega vodovoda ob prehodu tisočletja, izšla l. 1997
- Pomen vode in njenega varovanja ter nekateri vidiki vodooskrbe obalnega območja (Rižanski vodovod Koper ob svetovnem dnevu vode 22.3.1994)

Vodna oskrba na svetu:

Če bi bilo mogoče vso vodo na Zemlji spraviti v 4-litrski vrč, bi bilo razpoložljive sladke vode komaj za zvrhano žlico - manj kot pol odstotka od skupnih vodnih količin.

Človek in pes

Ameriški Indijanec se je po naključju znašel v beli civilizaciji. V mestu se je neizmerno presenečen ustavil pred človekom, ki je vodil psa na vrvi. To se mu je zdelo od vsega, kar je videl v mestu, najbolj butasto.

Psa je človek udomačil v pradavnini. Lovcu je pomagal slediti divje živali in oplenjene nositi svojemu gospodarju. Pastirju je čuval ovce pred volkovi, na samotnih domačijah je opozarjal na nevarnost, odganjal je divje zveri in tuje ljudi. Skoraj vsi tujci, ki so se bližali samotni domačiji, so bili nevarni - zahtevali so hrano, denar, konja ... Če niso dobili zlepa, so ropali in ubijali. Človek je bil v divjini v stalni nevarnosti. Da je preživel, se je moral odzivati kar najhitreje, nagonsko in brez pomisleka. Pes je bil še hitrejši.

Danes živi večina ljudi v naseljih. Skupno, hiper organizirano življenje je varnejše. Nismo lovci in po meso nas večina hodi v mesnico, ne gojimo ovac in se ne bojimo volkov. Pes ni več potreben, ampak človek se je nanj navezal. Pes se v naselju ne počuti dobro in nam to sporoča z laježem, napadalnostjo in boleznimi. Laja na vse, tudi na prijatelje, ki pasjim gospodarjem nič nečejo. Laja po pasji logiki, ki ni več v skladu s človeško. Ni tako zdrav, kot so psi v naravnem okolju in potrebna so zdravila, umetni vitamini ... Cepiti ga vozimo, kopamo ga ... In vodimo na sprehod. Na vrvi.

Ljudje iz okolice se jezijo na lastnika psa,

Pasji kakec, nakakršnega lahko nič hudega sluteči sprehajalec naleti kjerkoli, tudi pred občinsko palačo, od koder je naš na sliki...

ker jih ponoči zbujajo z laježem, ker stopijo v njegov drek na poti, ker se ga bojijo, da jih ne ugrizne in raztrga oblačilo.

Če bi psi znali govoriti, bi nam rekli:

"Dragi ljudje, nič nimamo proti vaši selitvi v naselja, toda nas pustite nazaj v naravo. Pri vas se ne počutimo dobro in delamo preveč sitnosti. Ne maramo vrvic in nagobčnikov, umetne hrane, zdravil, dresiranja, striženja dlake in rezanja repov, čakanja v zaprtih prostorih, lakote in žeje. Neprijetno nam je, da se nas ljudje prestrašijo ali ko jih po nepotrebnem napademo. Kako naj vas branimo, če nas priklenete? Preveč težav imate z nami, povzročamo spore in slabo vest, z nami imate stroške ... Psi nismo ustvarjeni za mesto. Velikokrat ne vemo, kaj bi radi od nas. Kako naj vas branimo, če nas uklenete? Imate nas samo zato, ker je v vas še vedno delček lovca in pastirja in ker se bojite drugih ljudi. Ampak to je vaš problem. Res je, da smo se prilagodili vaši družbi in bi v naravi težko preživeli. Naša nesreča je v tem, da ste nas zvalili k sebi, ko ste še živeli v naravi. Potem ste se odtujili od narave in nas vzeli s sabo med zidove. Peljite nas nazaj v naravo! Le tam smo srečni, človeku koristimo, imamo naravno hrano, se svobodno gibljemo in smo zdravi."

Pes ima lastnosti, ki na videz utemeljujejo njihovo prisotnost v mestu. Zvest je. Mnogi povedo, da jih je pes rešil iz otopelosti, žalosti in samote. Očara in omreži s svojim žalostnim cviljenjem in globokim pogledom, mahajočim repkom, dobrikanjem in stalno prisotnostjo. Pravijo, da je pasja družba dobra pri vzgoji otrok, da spodbuja človeka h gibanju v naravi, da nadomešča človeško družbo. Pa vendar se človek lahko duhovno razvija le v človeški družbi, pes je le skromen nadomestek zanjo. Človek, ki usmerja ljubezen v psa, zanemara sočloveka.

Nada Kozina

Ogorčenje domačih voznikov taksijev

Sekcija avtotaksistov občine Piran je pred kratkim na našo županjo, gospo Vojko Štular, naslovila ogorčeno pismo. Kljub temu, da republiška zakonodaja voznikom taksijev ne dopušča sprejemanja strank izven ozemlja njihove matične občine, se ob koncu tedna, ob večjih prireditvah ali dogodkih, ki pritegnejo v naše kraje večje število ljudi, pojavlja v Portorožu vse več taksistov iz drugih obalnih občin ali celo iz Ljubljane. Ti se nemoteno postavljajo pred gostinske lokale in v bližino avtobusnih postajališč, medtem ko domače taksiste občinski odlok zavezuje, da lahko parkirajo izključno na v ta namen določenih parkirnih mestih. Tako je ob zadnjem obisku letalonosilke v koprsko pristanišče po Portorožu krožilo vsaj petnajst taksijev iz drugih občin in pobiralo prevoza željne ameriške goste z ladje. In zakaj so se domači vozniki taksijev obrnili na piransko županjo? Od nje pričakujejo posredovanje pri občinski redarski službi in policiji, da bosta ukrepali in uvedli tudi na tem področju red in spoštovanje pravil, kakor predpisujeta tako zakon kot odlok občine Piran.

L.S.Z.

Zavod za zdravstveno varstvo Koper. Oddelek za socialno medicino sodeluje pri organizaciji skupin za samopomoč in pomoč dementnim starostnikom in njihovim svojcem. Vse zainteresirane, ki tovrstno pomoč potrebujejo in prostovoljce, ki so pripravljeni nuditi svojo pomoč pri organizaciji ali delovanju skupin, prosimo, naj se oglasio na Zavodu za zdravstveno varstvo Koper vsak dan - od ponedeljka do petka - od 8. do 14. ure, kjer bodo dobili dodatne informacije.

Kontaktne osebe sta:
ga. Sonja Križman, tel.: 66 30 822,
ga. Renata Velič, tel.: 6630822.

Esej - napiši to, kar mi hočemo

Ponovno pod neonsko svetlobo, spet za "titovo" klopjo, ponovno švic na kolenskih sklepkih, spet pritisk na tistem delu mojega razuma, kjer ni svobode, kjer mi pravijo kam in kako! Še srečo imam, da je vsaj kemični svinčnik moj, kajti shojena je pot, po kateri naj bi hodil do konca mojega... Vsaka poved je napovedana, Danny se je prikradel tudi v moj ratio. Ampak hočejo mi dopovedati, da je pomembna izvirnost - smešno, kajne? Izvir pa ne izbruhne na mestu, ki si ga izbereš, temveč spontano, je pristen in edini...

Tako si tudi ti, človek, eden in edini, ena misel, en razum - to si ti! Naša, slovenska šola pa, kot da hoče to zanikati ali celo zatreti: to človeško enkratnost, neponovljivost in izvirnost! Tako je tudi pri strahospoštovanju vredni maturi, ki jo dijakom pripravlja spoštovana šolska ustanova, ki pri maternem jeziku predvideva tudi pisanje eseja. Letos sta bili izhodišče za pisanje maturitetnega eseja dve veličastni knjigi: **Zločin in kazen Dostojevskega** in **Bartolov Alamut**. Knjigi sta vredni naziva revolucionarni roman. Spremenila sta tradicionalni stil pisanja, spremeniti znata tudi slehernega, povprečnega bralca, ki naj bi knjigo prebral s srcem in dušo, predvsem pa z lastnim razumom. Drugače pa od maturantov očitno pričakujejo šolniški umi. Po njihovem je treba knjige prebrati in razumeti izključno tako, kot hočejo prefinjeni ocenjevalci: točno po njihovih predstavah, po začrtani poti! Maturant naj kar pozabi na solidno oceno, če zaide oziroma ga pri pisanju vodi lastno prepričanje.

Glavno vodilo mature je: hodi za ocenjevalcem dokler se mu ne zaletiš v zadnjico. Ko si enkrat tam, vedi, da si med najboljšimi, čeprav potem zaudarjaš, ker si zatajil lastni razum! Če hočeš uspeti, ti drugega ne preostane.

Dobro, ostanimo realni, prepustimo se toku, ki nas pelje naprej - k uspešno opravljeni maturi in še dlje... Podredimo se šoli, ki hoče uniformirane ume... Toda svet je iz pradavnih jam prišel do lune z upori in prepričanju v individualni prav. Svet je šel naprej z ljudmi, ki so si upali, drznili plavati proti toku, misliti z lastno glavo, česar se naš šolski sistem, kot kaže, ne dopusti dopovedati.

Jure Ličen

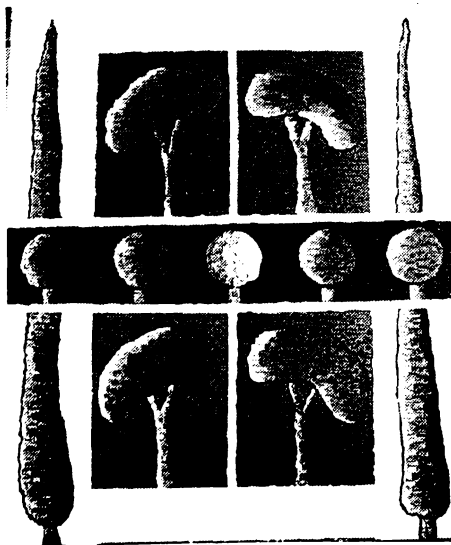
Gimnazijci iz Pirana na Štunfu

Nekaj aprilskih dni (od 10. do 12. aprila) je bilo mesto Koper, kjer bolj ali manj prevladuje mrtvilo, podobno mravljišču. Študentje in dijaki iz vse Slovenije so na študentskem kulturnem festivalu - Štunf - kot (še) neuveljavljeni umetniki in športniki razkazovali svoje talente po koprskih ulicah, trgih, v galerijah, gledališču, športni dvorani... Recitali so avtorske pesmi, uprizarjali gledališke igre, peli in igrali na kitare, risali grafite, prodajali doma ročno narejene uporabno-estetske izdelke, pripravili majhno modno pisto... Ob večerih pa so se jim pridružile "špice" glasbenega večera: od **Pudding Fieldsov** do **Elvis Jacksonov**, **Soul Fingersov**... Seveda so se tega hepeninga ustvarjalno udeležili tudi piranski gimnazijci. In se tudi presneto dobro odrezali! Tako je dijakinja 3. letnika, Lucijčanka **Taja Maček** s svojima slikama prepričala komisijo, da je vredna drugega mesta. In ker je bila prepričljiva, so ji za nagrado podelili potovanje v Krakov. Pa to ni vse. Odlično sta se odrezali še fotografijni **Tina Mahnič** in **Sabina Černe**. Obema je komisija izbrala po tri fotografije, ki so bile na ogled na razstavi. Celo več, za eno je **Sabina Černe** podelila prvo mesto, s čemer si je "prifotografirala" potovanje v Amsterdam. Enako dobri so bili tudi **košarkarji** piranske gimnazije, ki so med srednješolskimi ekipami na obalnem področju osvojili prvo mesto. Uspeh dijakov Gimnazije Piran zasije še močnejše, če vemo, da so na Štunfu sodelovali skoraj sami študentje (90 odstotkov sodelujočih) in vendar so jih dijaki prekosili!

S.Č.

Prvonagrajena fotografija srednješolke Sabine Černe.

Taja Maček je zopet dokazala, da se na čopič in barve odlično spozna.

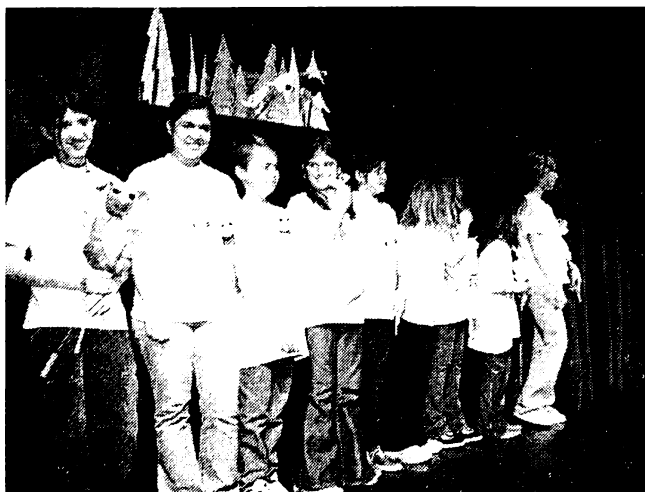
Radi berete Portorožana?

Prispevajte zanj (za tisk, računalniško urejanje,...) svoj prostovoljni prispevek na TR.R. št.:

0129-6450836431.

Skupina Lutka je bila letos odlična

Lutkovna skupina Lutka - deluje pod okriljem Zveze kulturnih društev Karol Pahor Piran - se je tudi letošnje pomlad udeležila medobmočnega srečanja lutkovnih skupin, ki je bilo v Izoli. Lutkarji, večina so učenci osnovne šole Lucija, njihova mentorica pa je gospa **Mimica Emeršič**, so odigrali predstavi *Muca Copatarica* in *Volk in sedem kozličev*. Selektorja - **Petra Stare** in **Andrej Štular** - sta po ogledu obeh predstav vzkliknili: "Super, odlični animatorji! Igrajo kot pravi profesionalci!" Selektorja sta si po vsej Sloveniji in zamejstvu ogledala kar sedemdeset predstav in izbrala dvanajst najboljših. Seveda je bila izbrana tudi naša skupina Lutka, ki se je tako uvrstila na republiško srečanje lutkovnih skupin Slovenije konec aprila v Kranju. Naši lutkarji so se tudi tam odlično odrezali, saj so prejeli priznanje republike Slovenije za kulturne dejavnosti. To je zagotovo velika vzpodbuda za nadaljnje delo lutkovnega društva in za vključevanje novih mladih lutkarjev.

Mladi člani skupine Lutka potem, ko so odigrali igrice *Volk in sedem kozličev*. Lutkarji vadijo v prostorih osnovne šole Lucija, kjer jim gre posebej ravnateljica, gospa **Jelka Pečar**, vselej na roko.

Mama koza in njeni otroci - kozličji. Lutke so izdelali člani skupine kar sami.

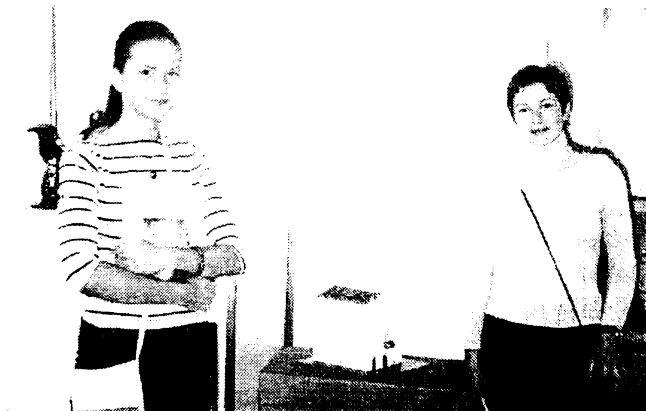
KERAMIKA KOT IZRAZ USTVARJALNOSTI

Mnogi mladi radi koristno izrabljajo svoj prosti čas. Veseli so, če se lahko udeležujejo dejavnosti, kjer so lahko ustvarjalni, čeprav je treba za to žrtvovati veliko ur. To možnost jim nudi tudi udeleževanje v keramični delavnici, katero že vrsto let na piranski gimnaziji uspešno vodi gospa **Apollonia Krejačič**, mentorica tovrstnih aktivnosti tudi na sedežu Italijanske skupnosti **Giuseppe Tartini** iz Pirana. Tako so bila lanskega septembra v Tartinijevi hiši predstavljena tudi dela piranskih gimnazij **Nine Likar** ter **Sare Žigon** (obe sta dijakinji zadnjega letnika).

Razstava na temo Morje - razstavljena so bila tudi dela drugih udeležencev delavnic - je gostovala še v italijanskem obzidanem mestu Marostica. Poleg izdelkov maturantk **Sare** in **Nine**, je bilo razstavljeno tudi delo srednješolke **Andreje Sedlar**.

Razstavi, ki je bila deležna dokaj pozornosti, ter italijanskemu mestu Marostica je obsežnejšo reportažo posvetila tudi TV Koper - Capodistria.

Dijakinji **Nina** in **Sara** sta se udeležili predstavitve razstave in si tako tudi sami lahko ogledali slikovito mesto, kar jima je pomenilo prizna-

Na sliki z razstave v Piranu: **Nina Likar** in **Sara Žigon**. Baročna hiša na sredini je **Sarin** izdelek.

nje za celoleten trud in prizadevnost. Podobna razstava bo tudi letošnje jesen; prav tako bodo dela dijakov razstavljena v obeh obzidanih mestih. Tema, ki je navdihovala mlade ustvarjalce v letošnjem šolskem letu, pa je bilo prav obzidje.

M. G.

Srednješolci treh dežel o širjenju EU

V maju (19.5.) sta Gimnazija Piran in gimnazija Antonio Sema z italijanskim učnim jezikom skupaj pripravili 9. srečanje srednješolcev treh sosednjih dežel - Hrvaške, Italije in Slovenije - katerega geslo je bilo Razlika kot harmonija in napredek. Letošnjega enodnevnega srečanja - osmo je bilo lani v Trstu - so se, poleg domačih organizatorjev, udeležili dijaki tržaškega Znanstvenega liceja **France Prešeren** ter dijaki liceja **Galileo Galilei** in dijaki dveh reških gimnazij, ene z italijanskim druge s hrvaškim učnim jezikom. Dijaki so sodelovali v delavnicah: sociološki, plesni, likovni ter novinarski in sicer so obdelovali temo Širjenje Evropske unije. V sociološki delavnici so o tej tematiki pripravili anketo in izmenjali mnenja o povezovanju evropskih držav. Udeleženci likovne delavnice pa so pod vodstvom akademske slikarke **Sandre Kump** pripravili nekaj idej za logotip tovrstnih srečanj.

Kira Zorman

Sredi letošnjega maja je Portorožanka Sara Žigon s samostojnim nastopom zaključila svoje 9-letno šolanje harfe v razredu prof. Svetlane Joksić - Perić.

V slikoviti dvorani Glasbene šole Koper smo lahko prisluhnili blagim zvokom, ki so jih za harfo ustvarili Bach, Respighi, Dussek, Hasselmans, Salzedo in Tournier.

Pri nastopu je sodelovala tudi Darja Luin (8. razred harfe).

Sara, maturantka Gimnazije Piran, je že prej uspešno zaključila šest letnikov klavirja na piranski glasbeni šoli in je tudi članica Mladinskega pihalnega orkestra Piran. Tudi v bodoče se namerava ukvarjati z glasbo, saj je ta zanjo velik izziv in obenem sprostitiv.

(Na sliki je Sara med igranjem na harfo).

Piroška Sič - Birska

MAČEK MURI

Da bi otroke vzpodbujali k branju so se na osnovni šoli Cirila Kosmača Piran letošnje šolsko leto vključili v projekt 'Beremo z Mačkom Murijem'. Z razredniki prve triade devetletke so se na šoli odločili pritegniti predvsem mlajše bralce, tudi tiste ki še niso opis-menjeni. Njim so knjige prebirali starši, sami pa so zgodbe ilustrirali in jih pripovedovali sošolcem.

Otroci so se na takšen način branja odzvali z navdušenjem, saj je maček Muri junak slovenskih otrok št. 1. Pa tudi zato, ker je Muri prijazen muc, ki ima rad vse otroke - revne in bogate, ne glede na barvo kože in pripadnost. Branje z Mačkom Murijem se je na piranski osnovni šoli zaključilo 21. maja s predstavo družine Kolenc iz Kranja, Muri v mačjem mestu. Na zaključno srečanje so otroci in njihovi učitelji povabili predstavnika MK gospoda Andreja Sekirnika, odgovornega za projekt o Mačku Muriju, gospo Suzano Geršak, glavno koordinatorico iz OŠ Franceta Prešerna Kranj in Alenko Makuc, direktorico zavoda MIRK ki kot nevladna organizacija izvaja in podpira tovrstne projekte v Sloveniji.

Mojca Švonja

Učenci 3. razreda OŠ Cirila Kosmača -podružnice Portorož, z Murijem

Šola za bodoče manekenke

Pirančanka Barbara Misson, znana organizatorka modnih revij, svečanih porok in drugih prireditvev, tudi to pomlad organizira tradicionalni tečaj za bodoče manekenke. Tečajnice se srečujejo vsako soboto v Tartinijevi palači v Piranu. Kako dolgo bo šola trajala, pa je odvisno od deklet samih. Na koncu morajo namreč osvojiti toliko znanja, da bodo sposobne nastopiti na lastni modni reviji.

Dekleta se na tečaju učijo manekenske hoje, pravilne prehrane, telovadbe, odnosa do oblačil, ... Znati se morajo tudi naličiti in si urediti frizuro. Marsikatera na takem tečaju prvič v življenju obuje salo-narje z visoko peto. "Manekenkino "delovno orodje" je pač telo, zato mora zanj znati primerno poskrbeti. Da bi dekleta postala v tem poklicu uspešna, so pomembne predvsem izkušnje. Največji problem na modnih revijah je, da morajo manekenke obvladati hitro preobleče-nje, saj ne sme oder nikoli ostati prazen," pojasnjuje Barbara Misson skrivnosti manekenskega poklica. Hkrati pa ne pozabi deklet opoza-rjati, naj si ne delajo prevelikih iluzij: "Ne poznam nobene, ki bi se upokojila kot manekenka. Dekleta naj zato to obdobje v življenju vzamejo kot malo lepše in drugačno, v katerem lahko tudi nekaj zaslu-žijo. Nikakor pa naj zaradi tega ne puščajo šole ali kaj podobnega. Ne poznam nobene slovenske manekenke, ki bi v tujini zares uspela." Prvi del programa tečajnice končajo s predstavitevno modno revijo, drugi, praktični del, pa pride na vrsto jeseni, ko se dekleta že udeležijo prvih pravih modnih revij. Medtem pa jih bo večina sodelovala tudi na nekaterih poletnih izborih za miss. "Tako si bodo pridobile prve izkušnje z občinstvom," pojasnjuje Missonova. "Nekatere namreč na tečaju veliko obetajo, na odru pa nato povsem odpovedo."

Poleg petnajstih udeleženk so se na letošnji tečaj prijaviли tudi trije fantje, ki pa se bodo skupini pridružili kasneje. Fantom se pač ni treba učiti ličenja in še cele kopice drugih stvari, ki jih morajo osvojiti dekleta. Tudi fantovska hoja na odru mora biti sproščena in ne nau-čena.

Udeleženke tečaja bodo program zaključile z modno revijo. Od leve, spodaj - Lidiane Anžič, Petra Matičič, Samanta Hrvatin; v sredini - Maja Ilievka, Jasmina Hamzić, Daniela Pečanac, Maja Rodela; zgoraj - Darinka Ilievka, Lara Pintar, mentorica Barbara Misson in Arjana Savarin.

Missonova poudarja, da morajo dekleta, ki se odločijo za poklic manekenke, ves čas skrbeti za zdrav način življenja, saj pri ohranja-nju primerne telesne teže ni hitrih rešitev. Vsakodnevna skrb za telo mora zato postati njihov način življenja. "Danes mora tudi uspešna poslovna ženska posvečati veliko skrb stvarjem, ki se jih učijo bodoče manekenke, zato sem prepričana, da bi tak tečaj marsikateri koristil," je še povedala Missonova.

Alja Tasi

DOBER DAN, ŽIVLJENJE! EDINSTVEN POGUM - POGLEDATI VASE!

Ni lepšega, kot prijazno pozdraviti nov dan, vsak nov dan svojega edinstvenega in enega samega življenja! Zazreti se v jutranjo zarjo, pomežikniti soncu, ki plašno kuka nad vrhovi. Nič ni lepšega, le da ni vedno lahko to narediti, kar najbolje vedo ljudje, ki so iz pekla alkoholne zasvojenosti uspeli pogledati vase in si reči: **dober dan, življenje! To ste vi, zdravljeni alkoholiki, ki v mesecu mladosti praznujete trideset let svojega kluba. Klub zdravljenih alkoholikov je dom, je nepogrešljiva opora slehernemu, ki je zbral pogum pogledati vase in sklenil življenje doživljati kot najboljše, kar mu je dano.**

Beseda teče o alkoholizmu za tovarniškimi zidovi, za stenami urejenih, čistih, zračnih pisarn. O omarah, kjer me fascikli in mapami ždi steklenica konjaka, žganja ipd. (ali pa je takšnih steklenic kar nekaj v ličnem bifeju v pisarni tajnice, ki se praviloma nahaja pred direktorjevo). In tako se lahko zgodi - alkoholizem.

Prav dobro se spominjam ljudi, ki so po malem, dan za dnem prav na delovnem mestu postali alkoholiki. O tem, zakaj se to ni zgodilo vsem, ampak le nekaterim, ne bom razpredala. Komur se je to zgodilo, sam najbolje ve, kako je to bilo. Najbolj mi je ostal v spominu mlad moški, visoko izobražen in prijazen človek. Sprva je prišel na delo in delal manj pomembna dela. Gotovo pa je to dobro opravljal, saj je kasneje postal direktor. Drugi direktorji ga niso marali. Pa veste zakaj? Ker se ni hotel družiti na dolgih popoldansko-večernih kosilih, kjer se je stočilo kar nekaj alkoholne pijače. Omenjeni gospod je v svoji karieri prišel domala na vrh in tako je - kdovekakokindaj - moral kdaj tudi na dolgotrajna poslovna kosila. In tako se je zgodilo. Danes ni več na vrhu. Ni več dober, ker je alkoholik. V teh dolgih letih pa ni bilo nikogar, ki bi ga ustavil in dejal: Dovolj! Potrebuješ pomoč in jaz ti jo ponujam!

Spominjam se tudi veselih družin zaposlenih v podjetju. Bile so to prijetne "fešte", a vendar je imela, vsaj zame, vsaka grenak priokus. Ker nikoli ni šlo brez pitja alkohola. Čeprav sem bila sama proti, navadno sem bila neuspešna, sem na takšnih slavih vedno znova doživljala, da se je nekomu vsiljevalo pijačo. Bolj je bil kdo pijan, bolj so ga silili piti, ker je spremenil svoje obnašanje, zganjal neumnosti, kar je zbujalo smeh, žalosten, pa vendar.

Je danes v podjetju drugače? Na srečo je. Zaostila se je disciplina pri delu. Kar sama od sebe - zato ker je največje zlo, ki se nam lahko zgodi - izgubiti delo. Pa se je spremenil tudi odnos do ljudi, ki se opijajo? Ne še povsem. Za spremembe, ki so nastale, pa imate največ zaslug vi, zdravljeni alkoholiki!

Vaše zasluge so v tem, da ste pogumno pogledali vase, ugotovili stanje telesa in duha, ki je tavalno v lažni opojnosti in se odločili za zdravljenje. To je prva zasluga, ni pa edina. Zasluga je tudi pogum govoriti in pisati o problemu alkoholizma, organizirati svečano proslavo okroglih obletnic obstoja **Kluba zdravljenih alkoholikov Koper**, svetu s ponosom zreti v oči in tako kazati pot zdravljenja vsakemu, ki se znajde na tej pekleni gugalnici. To je največ, kar lahko naredite, zato vztrajajte še naprej. Želim vam prijetno praznovanje, zdravja in uspeha in obilo lepih doživetij!

Dragica Mekš

Pohodi upokoјencev po bližnji okolici

Na občnem zboru Društva upokoјencev Piran je bila v programu dela predvidena nova dejavnost: pohodi v bližnjo okolico enkrat mesečno pod vodstvom gospoda Ivana Ovnik. Tako je nedavno bil že prvi pohod, ki se ga je udeležila skupina dvanajstih upokoјencev.

Krenili so preko Šentjan do Strunjana in se nato skozi predor vrnili v Portorož. Drugega pohoda, ko so prehodili Seški polotok, se je udeležilo že več pohodnikov: dvainvajset. Odpravili so se iz Lucije skozi avtokamp in ob obali do restavracije Ribič ob rtu Seča. Med prečkanjem travnika, po visoki travi, jih je bilo v indijanski vrsti, v koloni eden za drugim, prav prijetno gledati. Nadaljevali so pot po cesti ob Jernej-skem potoku, ki spada med ohranjene dele morskega obrežja, a žal, kot vsi vemo, zanemarjeno in onesnaženo. Potem so se dvignili do glavne ceste proti Sečovljam in dalje do vrha Seče, kjer teče cesta po grebenu. Bilo je lepo hoditi po cesti, kjer jih ni motil promet, tako so celo zapeli. Hodili so mimo cvetočih travnikov, polnih rdečega maka in divjega česna, ob cesti pa so jih spremljali dišeči bezgovi grmi z velikimi belimi cvetovi. Pogled na prostrana solinska polja vsakogar prevzame, tako je tudi naše vrle pohodnike, ki so pri restavraciji Forma viva ob pijači zajeli sapo in se dogovorili, da bodo s pohodi nadaljevali spet septembra.

Darinka Šušteršič

V svojem 83. letu se je poslovila

Emilija CETIN

z Letoviške poti 18 v Portorožu.

Svojci se zahvaljujemo vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti, ji prinesli cvetje in sočustvovali z nami.

brezplačni oglas

Nataša Čerňič Šuligoj, dr.med.:
"Srce je čudežna neutrudna črpalka.
Na dan stotisočkrat utripne.
Vsak utrip pomeni nadaljevanje življenja."

**PRISPEVAJMO ZA NAKUP
ULTRAZVOKA ZA SRCE ZA
SPLOŠNO BOLNIŠNICO IZOLA**

Najšee dolgo igra!

Oskar za nakup
nujne medicinske opreme
za Splošno bolnišnico Izola

TRR: 01100-6030277118

Jubilejna razstava ob 50-letnici

MOJSTRSKI FOTOGRAFSKI OPUS VLADIMIRJA BERNETIČA

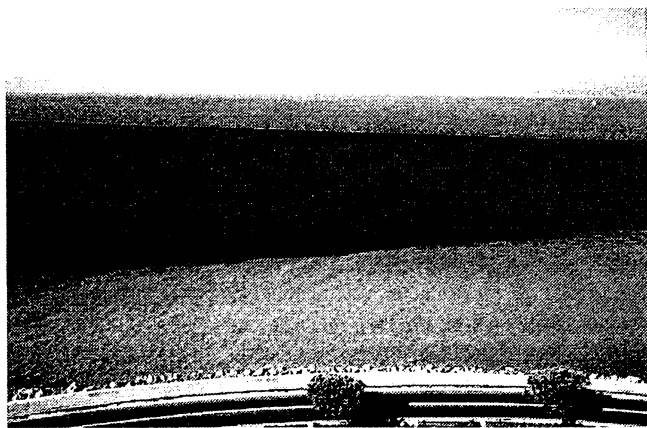
Knjižničar in fotograf Vladimir Bernetič /roj. 1953 v Kopru) ima za seboj bogat in raznovrsten "fotografski opus". V mladosti ga je navduševala kemija, rad je zabrenkal na kitaro, v študentskih letih je bil nekaj časa "cimer" pesnika Vladimirja Memona. Pustolovski duh ga je v vlogi pomorščaka popeljal v daljnjo Afriko in še bi lahko našteval.

Navdušenje za fotografskimi upodobitvami ga spremlja že od mladih nog, ko se je podobno kot nekateri njegovi malo starejši ali mlajši izolski vrstniki (Sergio Gobbo, Luciano Kleva, Goran Filipi) sprijateljal s čarobnim očesom fotografske kamere. Pogum za prve korake v tej smeri je dobil pred dobrimi tremi desetletji v izolskem fotografskem ateljeju Erminija in Dore Benčič, kjer je vedno dišalo po sveže razvitih negativih in fiksirju. Dejansko pa je Vladimir Bernetič samouk, ki je z lastnim trdom in vztrajnostjo obvladal vse skrivnosti fotografske tehnike. Njegov fotografski opus zajema tako krajinsko kot portretno fotografijo, posebej pa ga privlačijo (ob)morski motivi. V minulih letih se je poleg drugega potrdil tudi kot mojster, danes že skoraj pozabljene fotografije v črnobeli tehniki, in kot vestni kronist pomembnejših kulturnih in družabnih dogodkov v vseh treh obalnih mestih Izoli, Kopru in Piranu ter v neposrednem istrskem zaledju. Občudovanja vredni so tudi njegovi karakterni portreti književnikov (npr. Tone Pavček, Marjan Tomšič, Franjo Frančič), ribičev, kmetov in drugih preprostih ljudi. Za objektivom fotografske kamere je Bernetič hkrati pesnik, pisatelj in filozof. V njegovo interesno sfero je zajeto dobesedno vse, kar ga obdaja. Ljubezen do domačih krajev izpovedujejo različni motivi: morski zalivi, vedute, ribiške barke, galebi, soline, ulice in trgi starodavnih mediteranskih mest, istrski griči in vasi, ljudski običaji in cerkveni prazniki, etnografska dediščina in še in še.

Po različnih življenjskih preizkušnjah je Vladimir Bernetič danes pristal v piranski Morski biološki postaji na Fornačah, kjer še danes kraljuje v knjižnici te pomembne ustanove. V neposrednem stiku z morjem je razvil lastno "fotografsko poetiko", ki vestno beleži neprestane spremembe obmorske krajine v vseh njenih odtenkih. Njegove

fotografije lahko občudujemo v raznih slovenskih revijah od Gee, Rodne grude, Slovenije, Primorskih srečanj, v časnikih in časopisih, zbornikih in na umetniških razglednicah. Posebej pa velja izpostaviti njegovo publikacijo o znamenitem Piranskem akvariju, ki je leta 1996 izšla kot priloga poljudnoznanstvene revije Gea. Zagotovo njegov fotografski aparat še dolgo ne bo obmiroval, domišljije in projektov ima namreč veliko na zalogi. Jubilejna razstava v izolski galeriji "Alga" potrjuje, da se je Vladimir Bernetič s svojimi mojstrskimi stvaritvami približal vrhu sodobne slovenske krajinske fotografije.

Slavko Gaberc

Fotografski pogled Vladimirja Bernetiča

KNJIŽNE NOVOSTI

• Pisatelj Marjan Tomšič je izdal roman o aleksandrskih **GRENKO MORJE**. V ožjem pomenu se aleksandrski pri nas največkrat uporablja za označitev dojlje tujim otrokom v Egiptu. Tako delo je bilo najboljše plačano, za te ženske, ki so bile tudi same matere, in njihove otroke ter za družinsko življenje pa je bil njihov položaj tragičen.

• V samozaložbi je izšla zbirka zgodb, humoresk in igrice Nelde ŠTOK-VOJSKA z naslovom **ANTONCI V PRIDVORU, ISTRIJANI NA OBALI**. Veselje, smeh in žalost (optožnost), predvsem pa občutek neizmerne toplote in povezanosti z rodno zemljo so prvine priljubljene istrske pisateljice, ki v svojih delih razpira Istranovo dušo. Zanj pa ljudski pregovor pravi, da je "trda kot kamen, ostra kot burja, dobra kot kruh in vesela kot pristno domače vino." Ker gre za deseto samozaložniško objavo, velja ta dogodek obeležiti tudi kot svojevrsten jubilej in opomin slovenskim založbam, da so spregledale pomemben knjižniški segment izvirne narečne ustvarjalnosti (avtorica namreč piše v marežganskem narečju). Slavko Gaberc

• V sosednji Hrvaški je izšla antologija sodobne istrske književnosti **GLASI KNJIŽEVNE ISTRE: IZBOR STUDIJA, OGLEDA; KRITIKA O SUVREMENOJ KNJIŽEVNOSTI V ISTRI**. Pesnik in bibliotekar Boris BILETIČ je s tem opravil pomembno pionirsko delo, ki prinaša izbor petnajstih uveljavljenih prozaistov, pesnikov, prevajalcev in publicistov. Slovenskim bralcem sta verjetno najbolj znana pisatelj Milan RAKOVEC in pesnik Goran FILIPI.

• Dr. Marko PAVLIHA in mag. Mitja GRBEC sta avtorja najnovejše strokovne publikacije s področja pomorskega prava na Slovenskem, ki sodi v abecedo pomorskega prava z naslovom **ZAČASNA ZAUSTAVITEV LADJE**.

RAZSTAVE

• V galeriji Krka Zdravilišče Strunjan od 7. maja razstavlja koprski akademski slikar **Novak DŽAMIČ**.

Slikarstvo Novaka Džamiča je neposredno vezano na klasično izvedbo v likovnem ekranu. Nesporno Džamič mojstrsko obvlada likovne tehnike in danes, po več desetletnem delu, je za njim obsežen avtorski opus v pastelu, akvarelu, akrilu, olju oziroma različnih grafičnih načinah manjšega formata.

• V Mestni galeriji Piran od 23. maja do 26. junija razstavlja **Matjaž KOCBEK** s slikami Zbogom, Planica!

• V StudioGalerijiGasspar v Piranu je od 31. maja razstava del, nastalih v **mednarodni likovni delavnici Piran 2003**, ki jo je organiziralo piransko podjetje Etigraf. Izkupiček od prodanih del bo namenjen letovanju socialno ogroženih otrok iz Slovenije.

O LITERATURI, PESNIKIH IN PATOLOŠKEM NARCIZMU!

Naj cveti tisoč rož, a le ena, moja, je absolutno najlepša B. I.

Poezija najprej je, šele potem jo je potrebno ocenjevati, secirati, jo tlačiti v naprej pripravljene sheme. Zadnjič sem pomembnega sodobnega pesnika slišal, da je poezija strukturirana piramidalno in da povprečna poezija izgine isti hip, ko je napisana. Sprašujem se, kdo neki lahko o tem sodi, razen boga, da je ustvarjalni trud posameznikov izničen, še preden najde prvega bralca. Vsaka poezija zaživi šele v meditativnem odnosu med bralcem in pesnikom in če je med njima pozitivna vibracija, je prav vseeno, če je kasneje pesem predstavljena kot antološka ali pa kot blebetanje sosedove Micke.

Ali so bralci res tako butasti, da ne razumejo in ne berejo sodobne slovenske poezije? So premalo izobraženi, da bi dojeli hamletovski Parnas božjih izbrancev? So nas v šolah res na silo filali s pesniškimi otrobi...ali pa je nekaj narobe s pesniki, da se premalo potrudijo in nočejo stopiti s slonokoščenega stolpa, kjer si v zavetrju obetajo nesmrtno pesniško slavo?!?

Problem večine mlajših, t. i. postmodernih ustvarjalcev, je, da so živeli preveč v knjigah in premalo na ulici, da nimajo prepotrebnih življenjskih izkušenj, ki bi šolniško znanje prepletlo z življenjsko zrelostjo. Premalu se vključijo v določen literarni krog, ki ga sprejmejo nekritično in jih vsrka v svojo ideologijo...

Slovenski literarni krogi delujejo kot "topla greda": vse kar je naše, je odlično, dobro. Med sabo se hvalimo, si pritrujemo, si pišemo slavospeve in pozitivne recenzije, ki so s političnim blagoslovom nagrajene s podporo ministrstva za kulturo, kjer ima po navadi vsak krog svoje botre. Kulminacija je podelitev literarnih nagrad, ko uspejo "naši" priti v žirijo. Vse kar prihaja iz drugega kroga, se dojema kot nevarnost, kot a priori slabo. Naša notranja razliknost, negotovost, nezrelost se preko projektivne identifikacije prenese izven nas. Naše slabosti in strahovi se od nas

odcepijo in postanejo slabosti nekoga drugega, ki ga hitro proglasimo za polpismenega šarlatana. Tako si zagotovimo prepotrebno samozavest za javno, kulturno nastopanje, pozabimo pa, da prispevamo velik del k negativni energiji, ki se že desetletja bohoti na literarni sceni. Manj ko je proračunskega denarja namenjenega kulturi, bolj so notranji boji ZA PORAČUNSKA SREDSTVA neusmiljeni in umazani!!!

Namesto spoštovanja drugačnosti in čudenja se vaški čudaki, literarni kritiki zmrdujejo nad prevelikim številom pesniških zbirk, češ, da s svojo kvaliteto onesnažujejo okolje. Namesto da bi blagoslavljali in spoštovali vsako napisano, objavljeno besedo, ki pripomore k zmanjševanju srhljive uniformiranosti sveta coca cole in hamburgerjev. Ali je patološki narcizem izdati pesniško zbirko v samozaložbi, brez pomoči donatorjev in nujno potrebne infrastrukture večjih založb, ko moraš vse postoriti sam, na koncu pa boš mogoče prišel finančno na negativno nulo? Hvala bogu, da je v Sloveniji veliko takšnih norčkov, ki s svojim entuziazmom razbijajo slovenski akademizem in togost velikih literarnih narodnobuditeljskih projektov, ki naj bi Slovenceljne počasi in sigurno pripeljali do zapovedanega razsvetljenja!

Večkrat sem že zapisal, da kapitalizma s

človeškim obrazom ni. Prepričan pa sem, da tudi absolutnega, pravičnega ocenjevanja literarnih del ni! Je samo užitek in navdušenje nad tekstom, ali pa ga ni ... Zato je potrebno vsakega tretjerazrednega peroprska spodbujati k ustvarjanju...

Igor Bizjan

ODA PREŠERNU

Čeprav slutim,
da sem tretjerazredni peroprs,
v tihih, sivih, zimskih večerih
sanjam o posmrtni slavi

Parecag 31, tel.: 05 672 20 10

VELIKA IZBIRA OKRASNIH RASTLIN:
za parke, vrtove, grobove...

SADIKE:
pelargonij, verben, daliet, enoletnic...

TOMIZZA IN MI

(Istra)...pokrajina, ki se odpira drugemu, zgodovini, dogodkom...Ta zemlja, ne glede na dogodke, svojo podobo ohranja nespremenjeno, hkrati pa ima neko posebno moč, ki spreminja ljudi... Gre za trk rušilne zgodovine, ki skuša menjati in potvarjati, s to odprto in blago pokrajino, ki ostaja svoja in je ni moč skaliti, in ki sprejema ljudi različnih kultur in mentalitet...

Fulvio Tomizza

Fulvio Tomizza je bil rojen 1936 v istrski vasi Juricani. Nižjo in višjo gimnazijo je obiskoval v Kopru in Gorici. Po maturi se je zaposlil na koprskem radiu. Študiral je na Akademiji za dramsko umetnost v Beogradu. V Ljubljani je sodeloval pri ustvarjanju filmov. Leta 1954 se je njegova družina tako kot veliko drugih izselila v Trst. Tam je delal kot radijski novinar, se poročil in začel pisati. Ko je smel spet v Istro, si je v **Materadi** uredil dom, v katerem je kot svobodni pisatelj ustvarjal do smrti leta 1999. Objavil je okoli 30 del, večinoma romane, v katerih obravnava izseljevanje Italijanov iz Istre po 2. sv. v. in s tem povezano občutje izkoreninjenosti in domotožja. V slovenski jezik so prevedeni romani **Materada**, **Boljše življenje**, **Franciška**, **Prijateljstvo**, **Mladoporočnica iz ulice Rossetti**, **Pregrešna razmerja**, **Mirjamino mesto** in **Beneška dedinja**. Kar nekaj njegovih romanov pripoveduje o Slovencih, med njimi sta dva, ki ju Slovenci zaenkrat lahko beremo v hrvaščini, če ne znamo italijansko: **Zlo prihaja s severa** (o Primožu Trubarju in

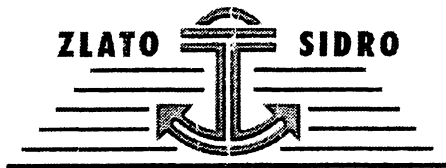
o protestantizmu v Piranu) in **Obiskovalka**. Za svoja dela je prejel več nagrad, med njimi slovensko Vilenico, italijansko Strego, avstrijsko nagrado za evropsko kulturo in švicarsko Ascono. Leta 1999 se je s pisateljem pogovarjala slavistka **Jasna Čebtron** in objavila pogovor v reviji Primorska srečanja (234-235/2000).

V 80-ih letih so potekala v Portorožu in Piranu **Srečanja ob meji - Incontri alla frontiera**. Pred štirimi leti so oživila pod naslovom **Tomizza in mi**. Letošnja četrta obmejna srečanja potekajo ob koncu maja. Začenjajo se na italijanski strani - v Dolini in Mačkovičah, se nadaljujejo na slovenskih tleh - v Kopru, in zaključijo na hrvaških tleh - v Umagu in Materadi. Tema letošnjega srečanja je **Eros thanatos limes** (eros: ljubezen, življenjski nagon, težnja k resnici, spoznanju in lepoti; thanatos: bog smrti, smrtni nagon; limes: meja). Duhovni vodja srečanj je istrski pisatelj **Milan Rakovac**, najbolj poznan po delu **Riva i družji**. Glavna organizatorica je **Irena Urbič** iz Kopa.

Med predavatelji so tudi Slovenci: **Mateja Sedmak**, **Drago Jančar**, **Andrej Medved**, **Iztok Osojnik**, **Boris Pangerc**, **Boris Buden**, **Lučka Čok**, **Rastko Močnik**, **Uršula Čebtron** in **Marko Sosič**. Imena drugih predavateljev izdajajo pisanost družine: **Claudio Grisancich**, **Muharem Bazdulj**, **Sandro Damiani**, **Boris Biletić**, **Livio Isaak Sirovich**, **Neven Ušumović**, **Patrizia Vascotto**, **Milan Rakovac**, **Ludwih Hartinger**, **Lazslo Vogel**, **Žarko Paić**, **Ulderico Bernardi**, **Ljiljana Avirović**, **Claudio Ugussi**, **Sibila Pletevski**, **Aljoša Pužar**, **Miljenko Jergović**, **Laura Marchig** in **Tomislav M. Bilosnić**. Poleg predavanj so na programu tudi kulturni večeri, fotografska razstava, predstavitev zbornika prispevkov z lanskega srečanja, hrvaškega prevoda knjige **Hiša z mandljevcem** in hrvaško-italijanske knjige **Živka Nižića** o Fulviu Tomizzi kot piscu osebne meje, glasbeni večeri in pogostitve. Ob koncu se bojo udeleženci srečanja zbrali ob grobu Fulvia Tomizze.

N.K.

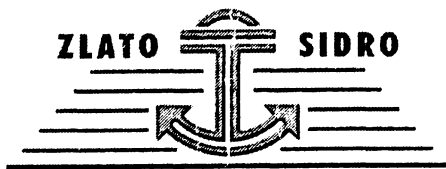
ZLATO SIDRO

Restavracija **Pizzerija**
v Portorožu, **in** **v Luciji**
tel.: 674-50-74 **tel.: 677-02-04**

Se priporočata
s pestro ponudbo
odlično pripravljenih jedi.

ZLATO SIDRO

Slaščičarna dobrih slaščic

v Portorožu
in pekarna z butikom slaščic

v Luciji vas pričakujeta s svojimi
izbranimi slaščicami in
številnimi okusi sladoleda.

GIMNAZIJA PIRAN, NAJBOLJ SIMPATIČNA EKIPA ŠKL

Dijaki Gimnazije Piran so zaključili letošnje tekmovanje Šolske košarkarske lige (ŠKL) na izjemnem tretjem mestu, s čimer so presegli vsa realna pričakovanja pred začetkom sezone in majhno šolo povzdignili na sam košarkarski Olimp.

Piranska gimnazija je sicer ena najmlajših srednjih šol v Sloveniji, se pa zato nahaja v enem najstarejših mest. Če odmislimo njeno

akcijam, **Sead Galijašević**, ki je kljub svoji mladosti znal v redkih minutah izkušeno voditi ekipo na igrišču, **Simon Sladić**, ki je naspro-

Košarkarska ekipa Gimnazije Piran v akciji.

tnike presenečal z bliskovitimi prodori, **Viki Vidmar**, igralec, ki je opravljal najtežje posle, in pa **Uroš Stanić**, čigar prioriteta so bile v glavnem obrambne naloge. Trener ekipe je bil bivši dijak piranske gimnazije **Anže Šoba**, ki se je kljub neizkušeni uveljavil kot genialen trener in je s svojimi taktičnimi domislicami znova in znova presenečal nasprotno trenerje. Njegova desna roka je

bil **Luka Stiplošek**, ki je znal ekipi v ključnih trenutkih dajati prave nasvete in ji viliti potrebno samozavest.

V lansk sezoni se je ekipa gladko, le z enim porazom, uvrstila v osmino finala, kjer je v dveh izenačenih tekmah premagala Ljutomerčane. V četrtfinalu pa je naletela na pretrd

predhodnico, ki je bila ukinjena v osemdesetih letih prejšnjega stoletja, je bila sedanja gimnazija v Piranu ustanovljena leta 1993. Dve leti kasneje se je preselila na današnjo lokacijo in mnogi jo imajo za eno najlepših slovenskih gimnazij. V letošnjem šolskem letu jo obiskuje okoli 330 dijakov.

Gimnazija Piran je letos ponovno sodelovala v šolski košarkaški ligi, v kateri je tekmovalo štirinajst igralcev: nepogrešljivi kapetan in najboljši strellec ekipe **Jan Troha**, ki si je na svoja ramena naložil tudi dobršen del organizacijskih obveznosti, **Blaž Paladin**, pravi mojster pod nasprotnim košem s kopico zvijač v svojem repertoarju, **Oton Golob**, ki je bil ne samo enoglasno izbran za igralca z najlepšo pričesko v celotni ligi, ampak je s svojimi skoki in koši tudi prispeval levji delež k uspehom ekipe, nadzvočni **Miha Gorela**, čigar hitrost je begala vse nasprotnike, leteči **Robert Filić**, poveljnik "letalskih sil", čigar zabijanja so spravljala piranske navijače v delirij in nasprotno v obup, **Nenad Banda**, ki je v najbolj nepričakovanem trenutku znal zadeti trojko, visoki **Martin Sabljak**, ki je s svojimi blokadami vlival nasprotnim centrom strah v kosti, **Sandi Šušteršič**, ki je spretno pobiral skoke pod nasprotnikovim košem, mogočni **Luka Grossi**, ki je, poleg košarkarskih, žel tudi judoistične uspehe - bil je namreč državni prvak v kar dveh kategorijah, samuraj **Matej Somrak**, ki si je nadimek pridobil zahvaljujoč vratolomnim napadalnim

so se uvrstili na zaključni turnir v Velenju, kjer so za tretje mesto igrali z novomeškim športnim centrom. Ker je uvrstitev na zaključni turnir sprožila tako evforijo po šoli, je bil organiziran celo športni dan, tako da je v Velenju lahko priromalo za tri avtobuse navijačev. Po razburljivi tekmi so pred številnimi navijači uspeli nagniti tehtnico na svojo stran in z obilo športne sreče, a kljub vsemu zaslužen, zmagali s 54 proti 47.

Letošnji košarkaški uspehi piranskih gimnazijcev bodo zagotovo vzpodbuda tudi drugim manjšim ekipam, saj so dokazali, da moštveni duh pomeni več kot kopica dobrih posameznikov. Uspehi mladih košarkarjev pa so veliko prispevali tudi k promociji šole v slovenskem prostoru, saj je šolska košarkaška liga eden najodmevnejših srednješolskih dogodkov v Sloveniji. Piranu pa se je uspelo dokončno uvrstiti na košarkarski zemljevid Slovenije! Seveda je piranskim košarkarjem porastel do nebes tudi ugled med sošolci (in sošolkami, seveda)!

Ekipa, ki se je spoprijela tudi z organizacijskimi čermi, pa v tej zmagovalni epopeji ni bila sama. Z ekipo so sodelovale tudi plesalke iz znane piranske plesno-akrobatske skupine Flip, katerih vloži med polčasi doma-

Sanjsko moštvo košarkarjev piranske gimnazije pozira posebej za svoje oboževalce (in oboževalke!).

v boj z belo zastavo. Še več. Uspelo jim je celo zmagati na prvi tekmi za neverjetnih 11 točk! Žal pa je neizkušeni še enkrat terjala svoj davek, tako so na drugi tekmi doživeli visok poraz in tako niso uspeli prinesiti domov tako želenega skalpa. Kljub temu neuspehu

čih tekem so jih še dodatno motivirali. Zadnji, a zdaleč ne najmanj pomembni, pa so bili navijači! Tako, temelji za bodoče zmage v ŠKL so postavljeni, naslednje šolsko leto se zmagovalni pohod lahko nadaljuje...

U.S.

FLIP NA DRŽAVNEM PRVENSTVU (CPROGRAM) NAJUSPEŠNEJŠI SLOVENSKI KLUB

Letošnjega maja je bilo v Ljubljani v Gimnastičnem centru Šiška **državno prvenstvo v športni gimnastici (Cprogram)**, ki se ga je udeležilo preko dvesto tekmovalcev iz štirinajstih klubov, med njimi tudi štirih primorskih: **Plesno akrobatska skupina Flip Piran, Gimnastično društvo Koper, Goriško gimnastično društvo Nova Gorica in Partizan Renče**. Najuspešnejši, z najštevilčnejšo ekipo, je bil piranski Flip, ki je postal državni prvak v treh kategorijah: mladinke, starejše in mlajše deklice. Cicibanke so zasedle drugo mesto, prvič v zgodovini Filipa pa so pokal za tretje mesto prejeli tudi starejši dečki, na četrtem mestu je bila 2. ekipa mlajših deklic. Tudi pri nastopih posameznic in posameznikov je Flip posegel po najvišjih mestih. Državni prvakinja sta postali **Sara Herceg**, ki je tudi letošnja

* V amfiteatru portoroškega Avditorija bodo **zadnjega maja ob 18.30** telovadke in telovadci Plesno akrobatske skupine Flip Piran ter člani Gledališke skupine Gib na svojem zaključnem nastopu uprizorili plesno akrobatsko predstavo **Kdo nosi srečo**.

Uspešne Flipove gimnastičarke in gimnastičarji s trenerjema Mitjo Mehoro in Borutom Žerjalom. (Foto: M. Bobič)

šolska državna prvakinja v gimnastici in **Urša Jakin**, ki je ponovno, kljub poškodovanju roke s smučanja - zasedla 1. mesto med mladinkami. Na drugem mestu sta bili med starej-

šimi deklicami **Špela Vasič Štepančič**, med mladinkami pa **Sonja Ota**. Tretje mesto med mladinci je zasedel **Danijel Golenac**, med mlajšimi deklicami pa **Sabina Nadižar**.

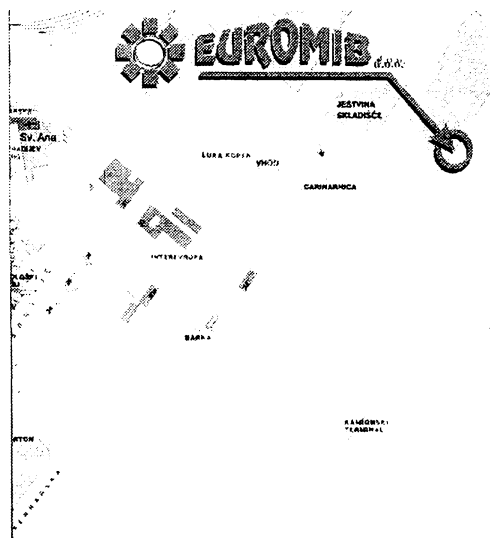

IMPORT - EXPORT
Ferrarska 38, 6000 Koper
Tel./fax: 05/6310-460, tel.: 05/6391-144

Blago vam ne le prodamo in dostavimo,
temveč vam ga tudi vgradimo!

Prodaja: sanitarne keramike, keramične ploščice in porcelan grees, kopalnic in tuš kadi (emajl in keramika), lepila in fugirne mase, tuš kabine, WC kotlički in deske, vodovodne armature, grelci vode, gumi prirobnice, zaključne letve.

Zaključna dela v gradbeništvu: polaganje keramičnih ploščic in grees-a ter električnih in vodovodnih instalacij, manjša gradbena dela.

ODPRTO:
vsak dan od 8. do 16. ure
sobota od 8. do 12. ure

Spoštovano uredništvo, cenjeni glavni in odgovorni urednik!

Odmevi na pismo Krivda za stanje športa v občini avtorja Sebastjana Jeretiča (objavljeno v Portorožanu št. 4, april 2003 v rubriki Pisma Portorožanu)

Kdo je v resnici kriv za slabo stanje športa

Razmere v občini Piran že dolgo časa niso več naklonjene razvoju športa. To je v zadnjem času postalo jasno domala vsakemu, ki ga vsaj malo zanimajo pogoji, kakršne piranska občina nudi na področju športa mladim za njihov celostnega razvoj. Čeprav mi je problematika športa v občini Piran kar dobro znana, me je prispevek občinskega svetnika Sebastjana Jeretiča neprijetno presenetil. Ne samo zato, ker je vso odgovornost za katastrofalno stanje neupravičeno prevajal na ramena Športnega centra Piran, temveč zato ker sem dobil občutek, da občina tudi v prihodnje za piranske športnike ne bo bog ve kaj storila.

Bojim se, da je prispevek gospoda Jeretiča nastal na iniciativo posameznikov v občinskem vodstvu, ki jim vlaganje v športno infrastrukturo ne prinaša tolikšnih koristi, kot jim recimo vlaganje v komercialno donosnejše projekte. Ker pa ljudje vseeno niso čisto za Luno, občinski fotelji pa so tako udobni, je potrebno hitro poiskati nekoga, kateremu je moči naprtiti krivdo, sebe pa oprati odgovornosti. Kako absurdno! Kot bi se predsednik vlade za neuspeh zunanje politike izgovarjal na netaktičnost zunanjega ministra. Ali, kot bi se denimo županja za slabo delovanje Urada za družbene dejavnosti, ki - mimogrede v občini Piran res ni na ne vem kako zavidljivi ravni, izgovarjala na pomanjkljivo delo predstojnice tega urada. Nič od tega pa seveda ne drži, ker je pač vsakomur jasno, da slovenski zunanji minister častno in pokončno zastopa slovenska stališča, predstojnica Urada za družbene dejavnosti na Občini Piran pa svoje delo opravlja še bolje, oziroma tako, da so danes mladi bolj na ulicah kot na igriščih! In, kot pravi gospod Jeretič, za stanje športa ni odgovoren občinski svet. Seveda ni odgovorna niti županja, pač pa je za to odgovoren direktor Športnega centra, ki bi ga bilo potrebno, po mnenju avtorja, odstaviti in zamenjati. Seveda z nekom, ki bi bil za novo delovno mesto hvaležen in zadosti poslušen, da se v športu tudi v prihodnje ne bi naredilo nič! Tako naj bi, po Jeretičevem mnenju, občinski svet ne imel možnosti poskrbeti za razvoj športa.

Upoštevajoč kompleksnost funkcioniranja sodobne družbe, ki jo avtor tako pronicljivo opisuje, bi tudi sam kmalu verjel, da občinski svet s športom nima nič. Potem pa sem se spomnil, kako hitro je občinski svet našel rešitev za postavitev golf igrišča, ne oziraje se na nasprotovanje okoliških kmetov in negativno mnenje strokovnih teles. In

ne bom se čudil, če bomo na igrišču namesto naših otrok srečevali občinske svetnike, ugledne gospodarstvenike in druge lokalne pomembnežje. Toliko o tem k čemur je poklican občinski svet in kolikšne so njegove možnosti ustvarjanja pogojev za razvoj športa.

V podkrepitev prepričanju da gre v očitkih Športnemu centru Piran in njegovemu direktorju v resnici za nečasten poskus diskreditacije, bom citiral odlomek iz Predloga programa investicij v športu, ki ga je športni svet naslovil na piranski občinski svet:

“Predlagamo sledečo prioriteto:

1. atletski stadion z nogometnim igriščem,
2. olimpijski bazen (25x50m),
3. Dom vodnih športov in veslaški klub v solinah,
4. tenis igrišča,
5. trim stezi (Piran, Lucija),
6. balinišče v Padni.”

Očitki, da Športni center svojega dela ne opravlja, torej niso točni. Športni center je dobro pripravil predlog investicij, žal pa se je zataknilo na občinskem svetu, ker določeni svetniki za naložbe v športno infrastrukturo očitno niso zainteresirani. Zgodba se torej začne in konča - nikjer drugje - kot pri svetu Občine Piran, kompleksnosti sodobne družbe navkljub. Zato občinskega svetnika gospoda Sebastjana Jeretiča pozivam, naj javnosti pojasni, kaj je poleg hude in krivične diskreditacije direktorja Športnega centra, Zdenka Vozliča, še naredil za razvoj športa v naši občini. Če tega imenovani ni sposoben, potem ga prosim, da preneha blatiti posameznike, ki so za šport vendarle nekaj storili.

Joško Joras

Moje ime je Matija Dobovšek, sem eden tistih, ki ves svoj dopust, vse praznike in marsikateri vikend preživim v Piranu. To ne pomeni, da imam v najlepšem mestu kakšno nepremičnino, pač pa le to, da se tja neprestano vračam iz velike naklonjenosti in posebne ljubezni do mesta, kjer se vedno napijem tisočerihih zgodb, legend preteklosti, čarov mesta, ljudi in morja. Gre za posebno hrepenenje, ne mine dan, ne mine ura da bi ne ušle moje misli vsaj za hip v Piran, v mesto, kamor bi se vendarle nekoč želel preseliti. Od domačinov sem slišal za obupovanje nad prometnim režimom... Sam sem pripravljen parkirati v Postojni, ne na Fornah, tolikšno je moje občudovanje. Poznam mnogo ljudi, utrip življenja, težave in uspehe, načrte in vizije mesta in občine Piran. Rad bi bil tudi formalno nekoč del tega sveta.

In tako ob mojih številnih in zelo rednih obiskih v Piranu, po trgovinah in lokalih iščem bolj ali manj uspešno Vaš časopis, ki ne samo da me oskrbi z mnogoterimi informacijami, pač pa predstavlja vpogled v “svet”, po katerem hrepenim.

Imam skromno, a hkrati veliko prošnjo. Zanima me, ali obstaja možnost, da bi prejemal Portorožana po pošti na dom, na zgornji naslov. Z velikim veseljem bi Vam povrnil stroške poštnine, pa še naročnino lahko uvedete posebej zame.

Vesel bom, če boste našli nekaj časa in mi odgovorili na moje pismo. Spoštljivo Vas pozdravljam, in Vam želim vse najboljše pri urejanju Portorožana in v življenju.

Matija Dobovšek, Boštanj

Pripis uredništva: Prijazno pismo gospoda Dobovška nas je resnično razveselilo in nam vtilo novo voljo, da nadaljujemo s Portorožanom. Zato ga seveda tudi z veseljem objavljamo, saj so takšne vzpodbude iz domačih logov bolj redke.

Odgovor na sestavek Krivda za stanje športa v občini Piran

Članek je konstrukt neresničnih sodb in obsodb ob popolnem ignoriranju veljavno sprejetih in potrjenih dokumentov (na svetu Športnega centra Piran in na občinskem svetu - op.uredništva), katerih podlaga je zakonska obveza za poslovanje javnih zavodov. Iz njega veje sovraštvo, sprenevedanje, aroganca, nepoznavanje športa in odraža zelo nizko raven moralno etičnih norm. Ne vsebuje pa nobenih relevantnih in merljivih podatkov.

In kakšno je stanje v športu v občini Piran? V ilustracijo le nekaj podatkov:

V 29 klubih je evidentiranih 3125 članov; pretežno gre za mlade športnike. Klubska organiziranost je volunteerska; ključni problem je čedalje hujše pomanjkanje sredstev. Paradoks je v tem, da čimbolj se dejavnost širi (kar je sicer izjemna vrednota!), večji je pritisk na finance. Na ravni športa mladih pa žal ni mogoče govoriti o sponzorstvu. V resnici gre pretežno za donatorska sredstva, ki pa v glavnem bremenijo ramena staršev in še kakšnega dobrotnika.

Od tod izvira tak pritisk na javne finance, na odstotek financiranja iz lokalne skupnosti in obenem želja po izgradnji objektov, ki bi jih še potrebovali. In v tem je - po Jeretiču - krivda. Mi ne mislimo, da je to krivda, temveč legitimna pravica civilne sfere (društev) "po več".

Na drugi strani je občina s proračunom, ki vseh teh želja in zahtev ne zmore pokriti v taki meri, kot si porabniki želijo. Koliko komu in za kaj pa odloča občinski svet.

In kaj je funkcija in vloga javnega zavoda ŠC Piran?

Primarni nalogi sta zagotavljanje in usklajevanje programov, ki so v javnem interesu (preko 17 000 ur) in upravljanje s športnimi objekti, ki so praviloma odprti vsak dan v letu od 8,00 do 23,00 ure. Temu so dodane še razne druge naloge skladne z Zakonom o športu, Nacionalnim programom in Statutom zavoda, kamor sodi splet mnogih koordi-

nacij, izračunov na osnovi kriterijev in meril, poročil, sugestij, obvestil. Pa še zagotavljanje varnosti na objektih in opremljanje ustreznih higienskih razmer. Skratka, gre za zelo kompleksno delovno področje, ki zahteva različna strokovna znanja in izkušnje: od tehnike, ekonomije, prava, do športa. Vse te naloge terjajo tudi vsakodnevno prisotnost v športnih objektih in to ob različnih časovnih terminih. Vse to opravljamo trije in pol zaposlenih: usklajujemo, opravimo okrog 7000 računovodskih operacij, skoraj 1000 dopisov, izdamo kupe mnenj, sugestij, koordinacij.

Obstoječi športni objekti po strokovnih merilih ustrezajo rangom prireditev, na katerih tekmujejo naši klubi. Prezasedenost (nogoletno igrišče) in sočasni interesi različnih klubov, da bi športne objekte uporabljali v najugodnejših terminih (predvsem dvorano) sta realna problema, ki se že dolgo let rešujeta s strpnim usklajevanjem. Dokončno pa bi težave odpravili le z novimi objekti za šport.

Načrtovanje novih športnih objektov in adaptacij obstoječih je zajeto v dokumentaciji **Vizija oz. strategija razvoja športne infrastrukture v občini Piran**, ki programsko na kratko opredeljuje vsak projekt, opredeljuje prostor, predlaga organizacijske pristope, dopušča pa tudi dopolnitve in spremembe. Ta dokument je bil sprejet na občinskem svetu v letu 2001. Strokovni svet in svet zavoda Športnega centra Piran sta prioriteto opre-

delila atletski stadion kot enega izmed bazičnih objektov v športu (poleg gimnastike in plavanja), saj so elementi atletike pogoj za pravilnosti in uspešnost vsem drugim športnim panogam (naučiti se teči, metati, skočiti). Za atletski stadion se je v svojem programu opredelila tudi gospa županja in zastavila aktivnosti za pridobitev zemljišča. Seveda nihče, ki realno razmišlja, ne misli, da bomo vse kar naenkrat zgradili. Potrebna bo postopnost, faznost, zagotavljanje virov financiranja tudi izven občine (država, sponzorji, EU...).

Javne zavode na področju športa se je v Sloveniji pričelo ustanavljati po osamosvojitvi, da bi s programi zaščitili javne interese, pa tudi zaradi racionalizacije obratovanja športnih objektov. To so neprofittne organizacije, saj se ves profit obvezno vrača v vzdrževanje objektov in opremo. Nadzor nad tem imata tako svet zavoda kot občinski svet. Kakršnakoli drugačna organiziranost bi lahko bila le še dražja. Brez stroškov pa v nobeni družbi ne obstoji noben proces, nobena dejavnost.

Naš javni zavod že leta dobro in racionalno posluje, tudi zaradi prizadevnosti in znanja zaposlenih. Sicer pa so naša vrata vedno odprta, da si vsakdo lahko ogleda, kaj vse se v Športnem centru Piran dela in načrtuje. Še posebej, če se delovanje Športnega centra presoja, potem je že skoraj moralna obveza seznaniti se z njegovimi argumenti.

Direktor Športnega centra Piran
Zdenko Vožlić

Društvo Obzorje Piran

nudi svetovanje vsem ljudem v duševni stiski. Na osebni razgovor se lahko prijavite vsak delovnik od 10. do 14. ure. Tel.: 041/954-769.

Sporočilo Društva Obzorje Piran:

»V ljubezni zmoremo toliko bližine, kot nam je bila podarjena v mladosti. Presežek nas plaši in nas odvarja za beg.«

borzno posredniške družbe

- Ni vseeno, kako obračate vaš denar, da bo najbolj donosen.
- Zato ravnajte modro in poiščite nasvet strokovnjakov

v Kopru, Pristaniška 12, tel.: 05/663-31-00

ODGOVOR NA ČLANEK Krivda za stanje športa v občini (Portorožan št. 4, 2003)

Spoštujemo pravico vsakogar, da lahko javno izrazi mnenje in svoje stališče o določenih zadevah. Seveda pa ima mnenje v javnosti drugačno težo, če ga poda nekdo kot občan, ki pač nima vseh podatkov in ni celovito seznanjen z določeno tematiko, kot pa, če ga poda kot občinski svetnik, za katerega domnevamo, da je celovito seznanjen s problematiko posameznega področja, saj razpolaga z vsemi podatki oz. jih lahko pridobi preko ustreznih organov oz. institucij v občini. Zato smo ocenili, da je za objektivno obveščanje javnosti nujno, da na takšno stališče odgovorimo.

Športni center Piran je kot zavod ustanovila občina Piran v skladu z obstoječo zakonodajo za izvajanje nalog na področju športa, podobno kot je ustanovila zavode in javne službe za izvajanje nalog na področju varstva otrok, kulture, izvajanja komunalnih zadev... Gre za področja, kjer mora v glavnem občina preko proračunskih sredstev financirati izvajanje teh

gradiva in za izvrševanje sklepov pa so zadolžene strokovne službe zavoda z direktorjem g. Vozličem na čelu. Strokovne službe so zadolžene predvsem za pravočasno pripravo potrebnih strokovnih gradiv in izvrševanje nalog po statutu ter sklepov, ki jih sprejema svet zavoda. Strokovne službe svoje naloge po našem mnenju opravljajo skladno s svojimi

pristojnostmi, odgovorno in pravočasno, kar zagotavlja tudi zavod s spremljanjem in nadzorom njihovega dela in s sprejemanjem poročil o delu zavoda.

Za izvajalce na področju športa bi bilo res lepo, če bi bil vzrok za pomanjkanje sredstev za

občinski svet. Iz nje so razvidne tako prioritete, kakor tudi postopki, ki jih je treba v skladu z veljavno zakonodajo, izvesti. Temeljni pogoj je, da se za investicije v športu dolgoročno rezervira prostor v prostorsko urbanistični dokumentaciji, katero sprejema občina. Za začetek vsake investicije pa je nato treba izdelati predpisano projektno dokumentacijo, za kar bi bilo treba v občinskem proračunu zagotoviti dodatna sredstva, saj Športni center z drugimi sredstvi ne razpolaga. Tako je tudi za leto 2003 svet zavoda sprejel in občini predlagal program financiranja osnovnega programa športa in programa investicij in adaptacij. V občinskem proračunu je obseg sredstev za šport ostal v bistvu na enaki ravni kot prejšnje leto: ni bilo odobrenih nobenih dodatnih sredstev, niti za izdelavo idejnih zasnov, za katerokoli investicijo v programu, kaj šele za projektno dokumentacijo in začetek morebitnih pripravljalnih del. Najbrž pa je vsakomur jasno, da se neko naložbo lahko začne (in izvede) le, če so zagotovljena finančna sredstva. Seveda pa smo se, in se še bomo, vsi izvajalci na področju športa aktivno vključevali v vse aktivnosti pri izvajanju investicijskih in drugih programov v športu.

Prav na te probleme je z javnim protestom poskušala opozoriti športna sfera. Protest je logično usmerjen na lokalno skupnost kot dejavnik, ki bi moral - poleg kulture in ostalih dejavnosti - skrbeti in zagotavljati pogoje tudi za šport. Avtor članka pa je imel očiten namen preusmeriti pozornost od bistvene vsebine problema k iskanju "krivca" in večni razpravi o organiziranosti strokovnih institucij na področju športa (kar pa bi seveda lahko veljalo tudi za vse ostale segmente tako imenovanih družbenih, pa tudi komunalnih dejavnosti).

Svet zavoda je vedno odprt za vse konstruktivne predloge in - ob upoštevanju argumentov vseh zainteresiranih - pripravljen v strokovnih razpravah razčistiti vsa odprta vprašanja na področju izvajanja in financiranja športa.

Predsednik sveta Športnega centra Piran

Franc Bergant

Člani Sveta: Joško Joras, Rado Bedene,

Leopold Stubelj, Vida Murovec, Rajko

Obžolt in Peter Vidmar

Piranski športni kompleks med obzidjem in pokopališčem.

dejavnosti. Ustanovitev zavodov za posamezna področja je pomembna tako z vidika ohranjanja relativne samostojnosti posameznega področja, kakor tudi za zagotavljanje strokovnosti in neposrednosti izvajanja nalog preko posameznih nosilcev (društev). Seveda je treba vse naloge izvajati skladno z zakonodajo! Ukinitve zavoda pa ne bi pomenila povečanja sredstev za neposredne dejavnosti, kot to zmotno misli avtor, saj bi se morale vse te strokovne in druge naloge še vedno opravljati in bi zato morali zaposliti dodatne ljudi na občini oz. zagotavljati sredstva tistim, ki bi jih npr. za izvajanje določenih del pooblastili.

Najvišji organ Športnega centra Piran, ki pokriva področje športa, je **svet zavoda**, ki je sestavljen po demokratičnem načelu iz treh predstavnikov občinskih svetnikov, treh predstavnikov klubov in delavca strokovne službe. To je v okviru zavoda najvišji organ, ki sprejema vse najpomembnejše odločitve v okviru pristojnosti zavoda in jih predlaga v sprejem občinskemu svetu. Za pripravo strokovnega

šport, zlasti pa za investicije, le *"nedelo in nesposobnost Športnega centra in direktorja, ki ne predlaga investicij, ki jih je moči izvesti"*, kot navaja avtor, saj bi lahko te vzroke zelo hitro odpravili.

Bistvo problematike je namreč popolnoma drugje - v obstoječem sistemu financiranja športa in drugih družbenih dejavnosti, ki so odvisni skoraj v celoti od svojih deležev v občinskem proračunu (čigar obseg je seveda omejen).

Svet zavoda že vrsto let - ob obravnavi letnih poročil in pripravi plana za delo in financiranje športne dejavnosti - opozarja, da delež sredstev za šport v občinskem proračunu upada. Še zlasti pa opaja, da ga je manj za investicije. Kljub pripravljenim programom ni bilo v občinskem proračunu odobrenih zadnjih nekaj let nobenih dodatnih sredstev, razen deleža za investicijsko vzdrževanje. Da bi se zagotovilo srednjeročno in dolgoročno planiranje investicij in potrebna sredstva, smo pripravili **Strategijo razvoja športne infrastrukture**, ki jo je v letu 2001 sprejel tudi

Vi sprašujete - Portorožan odgovarja

Sodišče je zavrnilo odredbo občinskega razpisa o oddaji starega hotela Palace, družba Imperial Palace še nima gradbenega dovoljenja... Po drugi strani pa slišimo, da bo kmalu znano, kdo bo smel upravljati s tem objektom, a točnega datuma nihče ne pove. Kaj je torej res?

Res je samo to, da nekdo spretno ovira začetek obnovitvenih del, da bi imel kasneje več dobička s prodajo svojih storitev v zvezi z obnovo...

Uganka za vse: hitro dol, počasi gor - kaj je to?

Vemo! To so kamnite mize, katere je ustanova Gea College zlahka sama snela, nato pa potrebovala pomoč javnosti, peticij in občinskih služb, da bi jih lahko spet položila na staro mesto.

Dnevov slovenske obrti v Portorožu so se udeležili tudi trije ministri in menda izjavili, da bi bilo treba za sprostitev obrti in malega podjetništva spremeniti mnogo zakonov. Kaj so hoteli reči s tem?

Z drugimi besedami so povedali, da imamo mnogo zakonov, ki ovirajo državljane, ki si želijo delati, ustvarjati in odpirati nova delovna mesta.

Menda za Piranom tudi Portorož in Lucijo čakajo prometne stiske. Ali res ni rešitve?

Rešitev (čeprav le delna) je prav enostavna in poceni: več vidnih in razumljivih oznak o dveh garažnih hišah, ki vse poletje stojita na pol prazni!

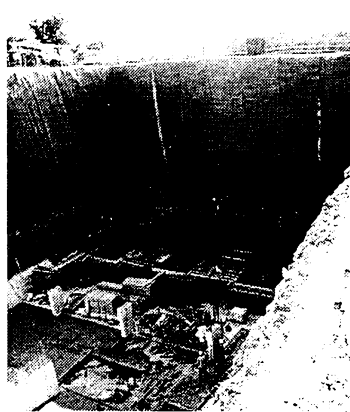
Skokoma se bliža poletna turistična sezona, saj so prepolni smetnjaki in njihova bližnja okolica spet razstavišča odpadne embalaže, smrdljivih ostankov hrane in drugih materialov. Ali pri nas zares ne gre brez tega?

Mar bi rad (po tolikih letih vztrajnega truda nekaterih javnih služb) začel odstranjevati krajevne značilnosti?

Sonja Požar, Lucija

Kratke novice

☉ Konec aprila je potekalo občinsko tekmovanje "Kaj veš o prometu". Iz zanesljivih virov smo izvedeli, da so hoteli tekmovati tudi občinski svetniki, pa jih je komisija za prijavo k tekmovanju zavrnila, češ da je prireditev namenjena samo tistim, ki vsaj nekaj vedo o prometu.

Oj, da bi brizgnila na dan nafta...!

☉ Mediji so poročali, da bo piranska garažna hiša zgrajena do konca septembra. Žal so pozabili sporočiti, katerega leta.

☉ Vzroki, zakaj so zloglasne plošče v TPC-ju popadale z zidov, so zaviti v skrivnost. Ker je izvajalec do danes povprašal za mnenje kar tri izvedence in dobil tri zelo različna mnenja, lahko v kratkem pričakujemo državno nagradno tekmovanje v ugibanju o tehničnikih vzrokih nezgode. Avtorja pravilnega odgovora bo

država Slovenije predlagala za Nobelovo nagrado za kemijo.

☉ Prav te dni naj bi bila končana popravila Belokriške ceste. Naslednjič jo bodo morali spet krpati, ko bo končana gradnja garažne hiše in bo konec vsakodnevnih procesij težkih kamionov in drugih vozil.

☉ V Sečoveljskih solinah so obnovili še eno solinarsko hišico, namenjeno obiskom častilcev zgodovine. Hišica je nov dokaz čisto specifične slovenske lastnosti: nekaj velikega in lepega uničiti, nato pa skrbno ograditi dva, tri borne ostanke ter jih razkazovati za denar...

Sonja Požar, Lucija

LJUDSKI PREGOVORI O ŽENSKI VODI

Če je ženska voda svetla in čista, pomeni, da je še devica.

Če je kalna, na dnu pa je seme, pomeni, da je dosegla ljubezen.

Če je bela in mastna, pomeni, da si želi moške ljubezni.

Če je siva, temna in mastna, pomeni, da se sama s palcem tolaži.

Če je plava, temna in mastna, pomeni, da je devištvo izgubila, da je bil pri njej moški, ki pa ji ni dal semena.

Če je kot olivno olje, pomeni, da bo lahko devištvo obdržala.

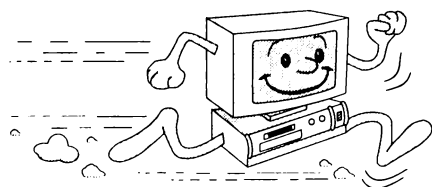
Teni
Computers

Teni d.o.o. Portorož

Liminjanska 96

tel: 05/6778-300

fax: 05/6773-225

e-mail: info@teni.si http://www.teni.si

Servis in prodaja računalniške opreme

Portorož - Obala 14B, tel. 05/674-41-49

v centru Portoroža nasproti starega hotela Palace

Menjalnica

ODPRTO VSAK DAN OD 08. DO 20.

NEDELJA OD 08. DO 20.

MI MED SEBOJ zahvaljujemo se * čestitamo * voščimo * pozdravljamo

☼ **Alec SMREKAR** z Vilfanove ulice v Portorožu, 13. junija praznuje svoj deveti rojstni dan. Vse najboljše in lepo praznovanje mu želijo mama, tata, sestra, nonoti, tete, strici in bratranci.

☼ **Dejan DRUŽETA** iz Lucije, 15. junija praznuje rojstni dan. Vse naj-najboljše in veselo praznovanje mu iz vsega srca želijo njegovi starši, brat, stari starši ter sestrične.

☼ Večina Sveta Krajevne skupnosti Portorož praznuje svoj rojstni dan v mesecu maju oziroma v juniju. Dva člana Sveta - **Janez BUKOVŠEK** in **JANEZ DE REGGI** - praznujeta istega dne - 13. maja - , 22. maja praznuje **Vladimira CERIN**, tridesetega pa **Mitja JANČAR**. Prvega junijskega dne slavi **Manuela ROJEC**, za njo - 5. junija - predsednica Sveta **Dragica MEKIŠ**, zadnji slavljenec je **Andraž ELLER**, ki ima rojstni dan 10. junija. Vsem iskrene čestitke.

☼ 17. junija praznuje svoj rojstni dan **Andrej SUSMAN** iz Pirana. Priscrne čestitke in najboljše želje od vseh, ki ga imajo radi.

V Portorožanu, v rubriki **Mi med seboj**, lahko svoje čestitke, zahvale, voščila, pozdrave ipd. objavite brezplačno. Lahko jih posredujete telefonsko (05/674-09-47 ali 674-09-48, ob delovnikih), po običajni in elektronski pošti (e-mail: ks.portoroz@amis.net) ali osebno, v uredništvo Portorožana (Obala 16/ 1.nad.) v Portorožu).

Presenetite in razveselite svoje prijatelje, sorodnike, znance in druge z objavo v Portorožanu!

Številka/Numero 5 * maj/maggio 2003 * letnik/anno XIII * Portorožan je vpisan v republiški register časopisov pod št. 990 * izdajatelj in ustanovitelj: KRAJEVNA SKUPNOST PORTOROŽ /COMUNITA' LOCALE DI PORTOROSE * Naslov uredništva/ L'indirizzo della redazione: Obala 16, p.p. 46, 6320 PORTOROŽ/ Lungomare 16, 6320 PORTOROSE * UREDNIŠTVO/REDAZIONE: **Marko ZORMAN** (gl. in odg. urednik), **Mitja JANČAR**, **Rudi MRAZ**, **Vlasta IVANIČ-TURK**, **Nada KOZINA**, **Livija SIKUR ZORMAN**, **Cesarina SMREKAR** * urejanje: **Livija SIKUR ZORMAN** * računalniški prelom: **Edi ZADNIK** * tisk/stampa **PIGRAF**, d.o.o. Izola * izhaja: mesečno * naklada/tiratura 3.000 * cena: 0 SIT. * Tel. uredništva: 05 674-09-47 ali 674-09-48 * e-mail: ks.portoroz@amis.net * V TEJ ŠTEVILKI SO SODELOVALI ŠE/A QUESTO NUMERO HANNO COLLABORATO: **Dragica MEKIŠ**, **Slavko GABERC**, **Danica LAPANJA KEKIČ**, **Jure LIČEN**, **Sonja POŽAR**, **Andrej ŽNIDARČIČ**, **Darinka ŠUSTERŠIČ**, **Marina ŽIGON**, **Piroška SIČ-BIRSA**, **Alja TASI**, **Kira ZORMAN**, **Mojca ŠVONJA**, **Ivan ZUPANČIČ** in še kdo.

PORTOROŽANOVIMALI OGLASI

☞ V Piranu nudim gospodinjsko pomoč, lahko tudi v gostinskem lokalu ali v trgovini. Informacije na tel.št. 031/812-978.

☞ **Garažo v Luciji**, na Šolski ulici, prodam. Tel.: 05/673-25-47.

☞ **Van Gogh: Soba v Arlesu** - slikarska kopija (ne reprodukcija) prodam. Tel.: 041/724-893.

☞ **Prodajam prenosni štedilnik** z dvema električnima ploščama in kuhinjsko baterijo z dvema cevmi. Pokličite na 040/291-425.

☞ **Ugodno prodajam dvizna garažna vrata** dim. 220x200 cm z dodatnimi vrati za poseben vhod. Tel.: 041/66-36-28.

☞ **Iščem delo** in sicer nudim pomoč in družbo starejši ali bolni osebi. Sem 54-letna, skrbna in poštena. Tel. 040/252-319.

☞ **Piran mesto - večje stanovanje kupim**. Tel.: 05/673-25-47.

☞ **Poceni prodajam omaro** za dnevno sobo in pohištvo za spalnico svetlo rjave barve (postelja širine 140 cm, nočne omarice, psiha z ogledalom). Tel.: 041/50-11-22.

☞ **Visokotlačno škropilnico** kap. 20 l/min. na električni pogon, primerno za rabo v nasadih, rastlinjakih itd. prodam. Informacije: tel. 041/615-771.

Objava malih oglasov je v Portorožanu brezplačna (razen komercialnih oglasov obrtnikov, podjetnikov in pravnih oseb). Svoj mali oglas lahko sporočite po telefonu (05/674-09-47 ali 674-09-48, ob delovnikih), po običajni in elektronski pošti (e-mail: ks.portoroz@amis.net) ali dostavite osebno v uredništvo (v stavbi KS Portorož (1.nad. levo), Obala 16 v Portorožu).

UNID d.o.o. Piran

- mladinski servis
- Internet storitve, web design

Župančičeva 14, 6330 Piran

tel./fax 05 / 673-15-21

Obala 55, 6320 Portorož

tel./fax 05 / 674-70-18

<http://www.klub-mp.si>

Email: servis@klub-mp.si

Primorski sejem letos brez vstopnine

Od 25. maja do 1. junija je v Kopru, v večnamenski dvorani Bonifika in njeni okolici 10. jubilejni Primorski sejem. Sejmu so organizatorji dodali še tri prireditve: Festival in razstavo neprofitnih organizacij, Športfest - festival športa in sejem Turizma, kjer je poudarek na predstavitvi slovenskih zdravilišč. Letošnja največja in za obiskovalce najbolj razveseljiva novost je sejem brez vstopnine.

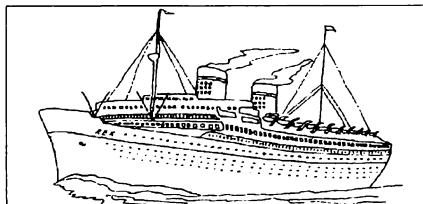
Razpis za sofinanciranje kmetijstva in podeželja

Občina Piran je v Primorskih novicah št. 31 dne 18.4.2003 objavila javni razpis za zbiranje vlog za sofinanciranje izvajanja ukrepov na področju kmetijstva in razvoja podeželja v občini Piran v letu 2003. Kogar zanima, lahko vlogo odda na predpisanem obrazcu s priloženo dokumentacijo **do 29. avgusta t.l. na Občino Piran, Urad za gospodarske dejavnosti in turizem**, Tartinijev trg 2, Piran. Obrazec in dodatna pojasnila zainteresirani lahko dobijo v času uradnih ur na pristojnem Uradu občine Piran (tel.: 6710-331, 6710-353) ali pri Kmetijski svetovalni službi v Luciji, Obala 105 (tel.: 6772-503). O dodelitvi sredstev bo, na predlog Odbora za kmetijstvo, odločala županja. O odločitvi bodo prosilci obveščeni v roku šestdesetih dni od obravnave na kmetijskem odboru.

Internavtika malo drugače

Skozi prvi šotor nedavno končane razstave plovil Internavtika v portoroški Marini je večina obiskovalcev kar zdrvela, da bi videli najdražji, največji - naj model čolna ali jadrnice. In ker ste o tem na široko zagotovo prebrali že kje drugje, se bomo raje osredotočili na spremljevalne dogodke Internavtike, na razstave.

Na razstavnem prostoru Pomorskega muzeja "Sergej Mašera" iz Pirana so posebno pozornost pritegnili **modeli linijskih potniških ladij**: Titanica, Lusitanie, Saturnie, Rexa in še nekateri drugi modeli prekooceansk, ki so jih prispevali člani (upokojeni ladijski častniki)

POTNIŠKE LADJE NA RAZGLEDNICAH
6320 PORTOROŽ-PORTOROSE 13. 5. 2003

društva Associazione Marinara Aldebaran iz Trsta. Poleg modelov so bile razstavljene reprodukcije razglednic potniških ladij. Obe razstavi sta služili kot kulisa predstavitve knjige "Potniške ladje na razglednicah". Razglednice, ki so svojevrsten dokument nekega časa, kraja in dogajanja in imajo danes pomembno zgodovinsko vrednost, so v knjigi razvrščene kronološko, glede na letnico izdelave, predelave ali preimenovanja

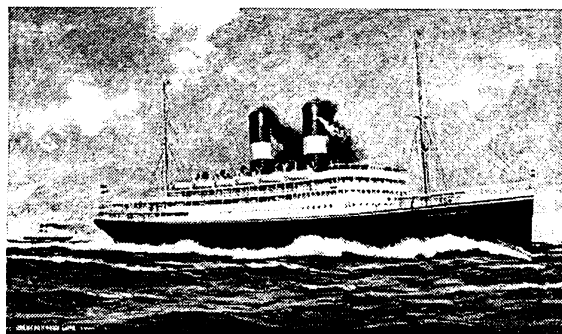
ladje. Osebnost sicer pogrešam predstavitev vzporedne dejavnosti, ki so jo opravljale te ladje: poleg prevoza potnikov, so prenašale tudi pošto. To pa je lahko že predmet druge knjige, za katero upam, da bo kmalu ugledala luč sveta. Tudi kot opozorilo na ta še neraziskani segmet so filatelisti pripravili **razstavo znamk na lucijski pošti**, kjer je bil 13. maja v uporabi **priložnostni poštni žig**. Pa to ni bilo vse. Na razstavnem prostoru Internavtice je bil tudi **poštni nabiralnik**, v katerem se je zbirala pošta, ki so jo pred zaključkom prireditve iz marine po morju prepeljali v Piran.

Prav je, da omenimo še dve prireditvi, ki sta se odvijali med Internavtiko: muzealci so pripravili zanimivo **razstavo Svetilnik - model in oblikovanje**, na kateri je bilo petnajst umetniško

oblikovanih svetilnikov iz Severnega in Baltskega morja. Svetilniki so se izkazali kot izvrsten element oblikovanja uporabnih predmetov našega vsakdana, denimo kot sta mlin za poper in solnica ali pa straniščna ščetka.

Drugo predstavitev je pripravilo Društvo za ohranjanje pomorske dediščine Slovenije, v okviru katerega je upokojeni ladijski tesar **Davide Filipas** prikazal popraviljanje starih lesenih ladij.

Mitja Jančar

T. S. S. »KAISER FRANZ JOSEF I.«

PROSTOVOLJNI PRISPEVKI:

Za Portorožana pa so tokrat darovali: družina **PEROŠA** iz Pirana 2.000 tolarjev, **A.J.** iz Portoroža 3.000 tolarjev, **Danica LAPANJA-KEKIČ** 2.000 SIT, **Slavko MOŽINA** 5.000 SIT, **Lidija BARRILE** 1.000 tolarjev, **Leopold STRAJNAR** 5.000 SIT, **DRUŠTVO UPOKOJENCEV PIRAN** 10.000 tolarjev in **Nada GOLUBOVIČ** 5.000 SIT.

Za Portorožana lahko prispevate osebno v tajništvu **KS PORTOROŽ na Obali 16 v Portorožu (v I. nadstr.)** ali po položnici na transakcijski račun **KS Portorož pri UJP-Urad Koper št. 01290-6450836431 s pripisom "Za Portorožana"**.

Hvala vsem, ki se odločite prispevati za Portorožana.

Desetletnica srečanj mladih raziskovalcev

Letos so v Znanstveno raziskovalnem središču Koper prejeli osemnajst raziskovalnih nalog, ki so jih pripravili srednješolci za 10. srečanje mladih raziskovalcev obalno-kraškega območja. Predstavitev in zagovor nalog sta bila 28. maja v prostorih kopskega Znanstveno-raziskovalnega zavoda. Iz piranske občine sta letos sodelovali obe gimnaziji. Na gimnaziji Antonio Sema z italijanskim učnim jezikom so pod mentorstvom Sergia Crasnicha pripravili dve nalogi: **Tamara Crnčič** je avtorica naloge o umetni oploditvi, **Jan Kleva Ivančič** pa se je spraševal o tem kakšno vlogo ima v šoli znanost (Scienza a scuola: una questione di genere o di fede). Gimnazija Piran pa je sodelovala z dvema nalogama s področja psihologije (mentorica je prof. **Darja Matičetova**). Dijakinja **Tina Katonar** je raziskovala skupne psihološke osebnostne značilnosti ljudi s prehrabnenimi motnjami, **Monika Zimerman** pa pojave agresivnosti pri srednješolcih.

L.S.Z.

Športne igre obrtnikov

Območna obrtna zbornica Piran je letos organizator dvajsetih športnih iger obrtnikov in pri njih zaposlenih delavcev notranjsko-primorske regije (Piran, Izola, Koper, Sežana, Ilirska Bistrica, Postojna, Logatec, Vrhnika, Cerknica, Logatec, Ajdovščina, Nova Gorica, Tolmin). Igre obrtnikov bodo 31. maja, osrednji prireditveni prostor pa bo lucijski kartodrom. Udeleženci - pričakujejo jih okoli petsto - se bodo pomerili v osmih športnih panogah.

Planinsko društvo vabi v svoje vrste ljubitelje gora in neokrnjene narave, da se jim pridružijo na njihovih skupnih izletih. Informacije dobite vsako sredo med 18.00 in 19.00 uro v prostorih Krajevne skupnosti Piran, Levstikova ulica 7.

Odgovor na fotoreportažo Pomanjkljiva otroška igrišča

(avtorice Lee Kalc Furlanič, Portorožan št. 4, april 2003)

Kritična drža je med našimi krajani in krajankami zelo razširjena in tudi prav je, da je tako. Vendar gredo včasih zaradi pomanjkanja informacij kritike tudi v povsem zgrešeno smer. Tak primer je bila tudi fotoreportaža v zadnji številki Portorožana, ki se je obregnila ob otroški park na portoroški plaži. Tako je bila kritika povsem neprimerno naslovljena tudi na najemnika otroškega zabavišnega parka, ki mu je bilo podtaknjeno, da si je "prisvojil" gugalnico in da ima s svojimi dragimi igrali neprimerno ponudbo za otroške obiskovalce.

Neprimerno je bilo predvsem to, da je slika zajela park v času ureditvenih del, saj se je najemnik izjemno potrudil in lično uredil celotno lokacijo, tako da je lahko v zgled drugim ponudnikom podobnih storitev. S postavitvijo ograje je otroški park postal urejena in zaočrožena celota, ki s svojim izgledom predstavlja velik korak k lepši urejenosti kraja. Glede izbire igral in cene njihove uporabe pa je treba vedeti, da je portoroška plaža običajen tržni produkt in ne klasična javna površina, ki bi se urejala s proračunskimi sredstvi.

Letošnjo sezono bo naša plaža pričakala temeljito preurejenost in z izjemno pestro ponudbo dogajanja in animacije, kjer bo poudarek ravno na otroškem programu, saj bomo v sodelovanju z Avditorijem zagotavljali celodnevni program s kreativnimi delavnicami in igrami za otroške obiskovalce plaže, ki bodo imeli tudi brezplačen vstop na plažo. Z nadaljevanjem investicij v prihodnjem letu pa se bodo preuredili tudi plažni objekti in začasni lokali, ki bodo dobili novo podobo in vsebino. V Javnem podjetju Okolje želimo plažo pripeljati do novih standardov, ki jih terja turistični razvoj kraja kot destinacije. Za uresničitev razvojnih načrtov pa so seveda nujna sredstva, ki jih moramo pridobiti s tržnim programom. Zato naša plaža ne more biti izjema, ko gre za ponudbo zabave, saj so podobni otroški parki najbolj običajen del ponudbe sodobnih plaž.

Ker pa je naše podjetje vendarle javno, poleg otroškega parka načrtujemo še ureditev klasičnega otroškega igrišča s takimi igrali, kakršne predlaga tudi avtorica prispevka. Tako bomo vsaj delno zapolnili tudi luknjo, ki jo nedvomno predstavlja pomanjkanje urejenih površin za otroško igro, še posebej v času izven turistične sezone, ko se krajanom plaža ponuja kot sprehajališče in prostor za oddih. Vrstni red urejanja in razvoja plaže pa je preprosto odvisen od razpoložljivosti sredstev, še posebej glede na to, da izvajamo sanacijo podjetja, ko nas vsak strošek še toliko bolj bremeni.

Pri vprašanju ostalih otroških igrišč v kraju pa je vrsta težav (od lastnine nekaterih zemljišč do uničujočega vandalizma), ki morajo biti rešene pred namestitvijo novih igral, saj so le-ta prepogosto uničena že v nekaj dneh po postavitvi. Ponekod v Sloveniji so vprašanje vandalizma rešili oziroma vsaj omilili s honorarnim vršenjem nadzora s strani upokojencev, ki živijo v bližini igrišč. Tudi o tem vprašanju smo se že pogovarjali z nekaterimi krajevnimi skupnostmi, saj je rešitev nadzora pogoj za celovito ureditev igrišč v občini. V precejšnjo pomoč bi nam bilo, če bi se nam sosedni igrišč ponudili za tako rešitev tega vprašanja, saj bi bilo s tem omogočeno hitrejše urejanje igrišč, ki so tudi za nas prioriteto vprašanje v prihodnjih letih.

Sebastjan Jeretič, JP OKOLJE Piran

Taborniška kreativna delavnica o črno-belih nasprotjih

V začetku maja je na Arzah nad Piranom (na taborniškem prostoru rodu Sergej Mašera) potekala že peta kreativna taborniška delavnica KREARTA 2003. Udeležilo se je 20 mladih tabornikov in tabornikov iz vse Slovenije, sodelovalo pa je tudi dekle - po imenu Joke - iz Belgije, tako da bi lahko rekli, da je bila delavnica mednarodna.

Letošnja tema Črno-belo je ponazarjala nasprotja kot jih srečujemo v vsakdanjem življenju: na področju čustev, razpoloženja, odnosov, nasprotovanj in seveda tudi barv. Črno bela nasprotja so v veliki meri vplivala tudi na ustvarjalno razpoloženje in delavnice ročnih spretnosti. Vrhunec je vsekakor predstavljala domišljena igra spoznavanja Pirana, njegovih značilnosti, žargona, kakor tudi mitov in legend, ki se spletajo okoli življenja v naših krajih.

Portorožani pred Zadrom in Cibono

Drugi majski vikend je v Novem mestu potekal mednarodni košarkarski turnir, na katerem so se pomerile ekipe: Prvi koš Zadar, Vučiči Cibona Zagreb, Košarkaški Portorož in domača Krka. Prvi dan tekmovanja je Portorož v razburjivi tekmi premagal Zadar, potem pa še ekipo Vučičev, s čemer so si mladi košarkarji že prvi dan zagotovili uvrstitev v finale.

Drugi dan tekmovanja so Portorožani v prvi tekmi z domačo Krko izgubili samo za dve točki, v velikem finalu pa je številčno oslabiljenim Primorcem (nastopilo je samo sedem igralcev) zmanjkalo moči, tako so žal tekmo z Novomeščani ponovno izgubili.

Najboljši strelec turnirja je bil Aleks Cvetičanin (KK Portorož), ki je na štirih tekmah dosegel 70 točk. Za ekipo Portoroža so igrali: Žiga Bahor, Tim Škerbec, Aleks Cvetičanin, Marko Grossi, Gašper Flajs, Evgen Čopi - Gorišek, Uroš Kveder, Miha Stegel, Klemen Kravanja in Luca Bezjak. Vodil jih je trener Iztok Bahor. Končni vrstni red novomeškega turnirja: Krka, drugi je bil Portorož, za njima sta bila Zadar in Cibona.

Kozmetika Jana Novak s.p.
Lepa cesta 1, 6320 Portorož

Nega obraza
Nega telesa
Ajurveda masaža
Klasična masaža
Tui-na masaža
Depilacija
Manikura
Pedikura
Infrardeča savna
Solarij
Refleksna masaža stopal